

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 1.8.2000
KOM(2000) 412 endelig

2000/0177 (CNS)

Forslag til

RÅDETS FORORDNING

om EF-patenter

(forelagt af Kommissionen)

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. GENEREL FREMSTILLING
 - 1.1. Baggrund
 - 1.2. Senere tiltag
2. FORSLAG TIL RÅDETS FORORDNING
 - 2.1. Formål
 - 2.2. Retsgrundlag
 - 2.3. Forholdet mellem forordningen om EF-patenter og Den Europæiske Patentorganisation
 - 2.3.1. Forordningen om EF-patenter
 - 2.3.2. Myndigheden og München-konventionen
 - 2.3.3. Fællesskabets tiltrædelse af München-konventionen
 - 2.3.4. Sammenhængende og samtidig udvikling af forordningen om EF-patenter og München-konventionen
 - 2.4. EF-patentets væsentligste kendetegn
 - 2.4.1. EF-patentet, et enhedspatent med uafhængig karakter
 - 2.4.2. De retsregler, der finder anvendelse på EF-patenter
 - 2.4.3. Overkommelig pris på EF-patenter
 - 2.4.3.1. *Oversættelsesomkostninger*
 - 2.4.3.2. *Gebyrer og andre omkostninger ved sagsbehandlingen*
 - 2.4.4. Sprogordning – Adgang til oplysninger
 - 2.4.5. Retssikkerhed i forbindelse med EF-patenter: domstolssystemet
 - 2.4.5.1. *Domstolssystemet ved tvister mellem private*
 - 2.4.5.2. *Klager over afgørelser truffet af Myndigheden og Kommissionen*
 - 2.4.5.3. *Forbindelsen mellem forslaget til forordning og regeringskonferencen om institutionelle reformer*
 - 2.4.5.4. *Kompetencefordelingen i den centrale EF-retsinstans*
 - 2.4.6. Forbindelse med andre patentsystemer
3. FORSLAGETS BERETTIGELSE PÅ BAGGRUND AF PROPORCIONALITETS- OG NÆRHEDSPRINCIPPERNE
4. GENNEMGANG AF DE ENKELTE ARTIKLER I FORSLAGET

BEGRUNDELSE

1. GENEREL FREMSTILLING

1.1. Baggrund

Patentbeskyttelsen i Den Europæiske Union er i dag sikret ved to systemer, der ikke bygger på noget fællesskabsretligt instrument, nemlig de nationale patentsystemer og det europæiske patentsystem.

De nationale patenter opstod først. I EF-medlemsstaterne er der sket en de facto harmonisering af de nationale patenter. For det første er alle medlemsstaterne parter i såvel Pariserkonventionen om beskyttelse af industriel ejendomsret af 20. marts 1883 (senest revideret den 14. juli 1967) som aftalen af 15. april 1994 om handelsrelaterede intellektuelle ejendomsrettigheder (i det følgende benævnt "TRIPS-aftalen"). Flere medlemsstater deltager ligeledes i Europarådets konvention af 27. november 1963 om harmonisering af visse patentretlige elementer.

Tanken om et EF-patent opstod i 60'erne. Dengang begyndte man at overveje muligheden af at skabe et patentsystem, der kunne gælde for hele Det Europæiske Fællesskab, der var i støbeskeen på det tidspunkt. Men det viste sig forholdsvis hurtigt, at disse overvejelser ikke kunne munde ud i en ren EF-aftale. Resultatet af initiativet blev da også konventionen om meddelelse af europæiske patenter (i det følgende benævnt "München-konventionen"), som blev underskrevet den 5. oktober 1973 og efterhånden er blevet tiltrådt af samtlige medlemsstater.

München-konventionen er en klassisk folkeretlig konvention, som ikke indgår i Fællesskabets retsorden. Ved München-konventionen er der indført en Europæisk Patentorganisation, hvorunder hører Den Europæiske Patent-myndighed (i det følgende benævnt "Myndigheden") og Administrationsrådet. I konventionen er fastlagt én fælles fremgangsmåde for meddelelse af patenter. Arbejdet hermed er overladt til Myndigheden. Når først det europæiske patent er meddelt, bliver det til et nationalt patent, som er underkastet de nationale bestemmelser i de kontraherende stater, der var designeret i patentansøgningen. For tiden er 19 lande medlemmer af Den Europæiske Patentorganisation. Medlemmerne er, ud over EF-medlemsstaterne, Schweiz, Liechtenstein, Monaco, Cypern og i nær fremtid Tyrkiet. Endvidere er flere central- og østeuropæiske lande¹ blevet opfordret til at tiltræde München-konventionen den 1. juli 2002 eller senere.

EF-medlemsstaternes andet forsøg på at skabe et EF-patent førte i 1975 til undertegnelse af Luxembourg-konventionen om EF-patenter (i det følgende benævnt "Luxembourg-konventionen"). Denne konvention blev ændret ved en aftale om EF-patenter, der blev

¹ Bulgarien, Tjekkiet, Estland, Ungarn, Polen, Rumænien, Slovakiet og Slovenien.

underskrevet i Luxembourg den 15. december 1989 og bl.a. omfattede en protokol om bilæggelse af retstvister vedrørende krænkelse af EF-patenter og vedrørende disses gyldighed.

Luxembourg-konventionen er en EF-konvention. Konventionen ville som noget af det vigtigste have samlet de forskellige nationale faser i meddelelsen af europæiske patenter i én fælles fase for alle medlemsstaterne. Luxembourg-konventionen er imidlertid aldrig trådt i kraft, da det blandt medlemsstaterne kun er Frankrig, Tyskland, Grækenland, Danmark, Luxembourg, Det Forenede Kongerige og Nederlandene, der har ratificeret den.

At Luxembourg-konventionen ikke er blevet gennemført, tilskrives som regel omkostningerne ved EF-patentet, især oversættelsesomkostningerne, samt domstolssystemet. Ifølge konventionen skulle patentet nemlig oversættes til alle EF-sprog. De berørte kredse fandt dette krav overdrevet. Konventionen opererede også med et ret indviklet domstolssystem, der ville have gjort det muligt for de nationale retsinstanser at kende et EF-patent ugyldigt med virkning for hele Fællesskabets område. De berørte kredse var ikke trygge ved dette system, som de mente ville skabe retsuisikkerhed.

1.2. Senere tiltag

Efter fiaskoen med Luxembourg-konventionen satte Kommissionens grøn bog om EF-patentet og det europæiske patentsystem², som var led i den første handlingsplan for innovation i Europa³, en omfattende debat i gang om nødvendigheden af at tage nye patentretlige initiativer. Grøn bogen er blevet kommenteret af en lang række personer fra de berørte kredse, Europa-Parlamentet⁴ og Det Økonomiske og Sociale Udvalg⁵. Kommissionen har endvidere sammen med det luxembourgiske formandskab for Rådet arrangeret en høring af alle brugerne af patentordningen, der fandt sted den 25. og 26. november 1997. Kommissionen har tillige afholdt et møde med deltagelse af nationale eksperter den 26. januar 1998.

Efter denne omfattende høringsindsats vedtog Kommissionen den 5. februar 1999 en meddelelse om opfølgning af grøn bogen om EF-patentet og det europæiske patentsystem⁶. Meddelelsen sammenfatter og beskriver de forskellige nye foranstaltninger og initiativer, som Kommissionen agter at træffe eller foreslå for at gøre patentsystemet attraktivt og fremme innovationen i Europa.

Initiativet vedrørende EF-patenter blev præsenteret, og hovedlinjerne blev skitseret i meddelelsen af 5. februar 1999. De fleste af hovedlinjerne er indarbejdet i det foreliggende forslag.

² KOM(97) 314 endelig udg. af 24.6.1997.
³ KOM(96) 589 endelig udg. af 20.11.1996.
⁴ EFT C 379 af 7.12.1998, s. 268.
⁵ EFT C 129 af 27.4.1998, s. 8.
⁶ KOM(1999) 42 endelig udg. af 5.2.1999.

På Det Europæiske Råds møde i Lissabon den 23. og 24. marts 2000 har medlemsstaternes stats- eller regeringschefer fremhævet vigtigheden af en hurtig indførelse af EF-patentet.

2. FORSLAG TIL RÅDETS FORORDNING

2.1. Formål

Dette forslag til forordning tager sigte på at skabe et nyt enhedsadkomstbevis på den industrielle ejendomsrets område, nemlig EF-patentet (se 2.4.). Uden EF-patentet vil det være umuligt at fjerne de konkurrencefordrejninger, der kan opstå på grund af den geografiske afgrænsning af de nationale beskyttelsescertifikater. EF-patentet er også et af de mest velegnede midler til at sikre en fri bevægelighed for patentbeskyttede varer.

Indførelsen af et EF-patent giver virksomhederne mulighed for at give deres produktion og distribution europæiske dimensioner. Et EF-patentsystem er afgørende for en vellykket industriel og kommerciel udnyttelse af forskningsresultaterne og den nye teknologisk-videnskabelige viden, så man kan komme det "europæiske innovationsparadoks" til livs og fremme private investeringer i forskning og teknologisk udvikling, som for øjeblikket er meget lavere i EU end i USA og Japan.

EF-patentsystemet skal eksistere ved siden af de nationale og europæiske patentsystemer. Opfinderne vil frit kunne vælge den type patentbeskyttelse, de finder mest hensigtsmæssig.

2.2. Retsgrundlag

Som nævnt i meddelelsen af 5. februar 1999⁷ har forslaget til forordning hjemmel i EF-traktatens artikel 308. Det var også dette retsgrundlag, der blev benyttet i forbindelse med EF-varemærker⁸ og EF-mønstre⁹.

Der er flere grunde til at vælge at give bestemmelserne form af en forordning. Afgørelsen af, hvilke fællesskabsretlige bestemmelser der skal finde anvendelse på EF-patentet, hvilke virkninger patentet skal have, og hvorledes det skal forvaltes efter meddelelsen, kan ikke overlades til medlemsstaternes skøn. Patentets enhed kan ikke sikres gennem mindre "bindende" foranstaltninger.

2.3. Forholdet mellem forordningen om EF-patenter og Den Europæiske Patentorganisation

Den bærende idé i dette forslag er at skabe en "symbiose" mellem to systemer, nemlig dels det system, der bygger på forordningen om EF-patenter, som er et EF-instrument, dels det, der bygger på München-

⁷ KOM(1999) 42 endelig udg. af 5.2.1999, s. 9 og 12.

⁸ Rådets forordning (EF) nr. 40/94 af 20.12.1993 om EF-varemærker, EFT L 11 af 14.1.1994, s. 1.

⁹ Ændret forslag til Rådets forordning om EF-mønstre af 21.6.1999, KOM(1999) 310 endelig udg.

konventionen, som er et klassisk mellemstatsligt instrument. Dette kræver ikke alene vedtagelse af forordningen om EF-patenter (2.3.1.), men også passende hensyntagen til München-konventionen og Myndighedens status (2.3.2.), Fællesskabets tiltrædelse af München-konventionen (2.3.3) samt hensyntagen til muligheden af at koordinere fremtidige ændringer i forordningen og konventionen (2.3.4.).

2.3.1. Forordningen om EF-patenter

Som følge af Fællesskabets tiltrædelse af München-konventionen og designeringen af Fællesskabet som et område, for hvilket der kan meddeles et europæisk patent, vil de bestemmelser i München-konventionen, der finder anvendelse på europæiske patentansøgninger, principielt også finde anvendelse på EF-patentansøgninger. Selv om der i nærværende tekst henvises til en EF-patentansøgning, vil ansøgningen i medfør af München-konventionen retligt være en europæisk patentansøgning med designering af Fællesskabets område.

Først når Myndigheden har meddelt patentet, bliver dette et EF-patent i medfør af forordningen. Som følge af Fællesskabets tiltrædelse af München-konventionen er det ikke nødvendigt, at forordningen henviser til de materielle bestemmelser i München-konventionen og gennemførelsesforskrifterne hertil i den udformning, der gælder på en bestemt og udtrykkeligt nævnt dato. Forordningen begrænser sig i det væsentlige til at fastsætte regler for det meddelte EF-patent. Forordningen vil tillige komme til at indeholde specifikke bestemmelser, som afviger fra konventionen. Således vil forordningen indføre forbedringer i forhold til det europæiske patent, bl.a. hvad angår patentomkostningerne, oversættelserne og adgangen til domstolsprøvelse.

2.3.2. Myndigheden og München-konventionen

Som nævnt vil behandlingen af patentansøgningerne og meddelelsen af EF-patenterne blive varetaget af Myndigheden. Men Myndigheden er ikke et EF-organ. Det er dog meningen, at Myndigheden skal meddele EF-patenter som følge af Fællesskabets tiltrædelse af München-konventionen og revisionen af denne.

Den nuværende München-konvention tillader ikke Myndigheden at overtage disse funktioner. Derfor må konventionen ændres. Tidspunktet er belejligt, idet München-konventionen for tiden er ved at blive revideret. I henhold til det mandat, der blev vedtaget på regeringskonferencen for medlemmerne af Den Europæiske Patentorganisation den 24. og 25. juni 1999 i Paris, er to arbejdsgrupper blevet nedsat med henblik på at forberede reformen af patentsystemet i Europa, især hvad angår nedbringelse af omkostningerne og afkortning af fristerne for meddelelse af det europæiske patent samt harmoniseringen af

procedurerne for bilæggelse af retstvister vedrørende det europæiske patent.

Det skal imidlertid tages i betragtning, at revisionen af München-konventionen kræver, at de lande, der deltager i konventionen, herunder fire tredjelande, er indforstået med at ændre konventionen, således at Myndigheden kan overtage disse nye funktioner, og Fællesskabet kan tiltræde München-konventionen.

Formålet med den foreslåede forordning er ikke at ændre det europæiske patentsystems nuværende struktur. Forordningen indeholder således ingen bestemmelser om oprettelse af nye særlige organer under Myndigheden. Myndigheden får overdraget særlige opgaver i forbindelse med EF-patentet. Endvidere fortsætter Myndigheden sit arbejde med europæiske patenter som et internationalt organ, der er uafhængigt af Fællesskabet.

Myndigheden vil på samme måde anvende den retspraksis, den har udviklet for det europæiske patent, på EF-patentet, for så vidt bestemmelserne i forordningen og konventionen er identiske.

2.3.3. Fællesskabets tiltrædelse af München-konventionen

Det vigtigste middel til at nå disse mål for forordningen er Fællesskabets tiltrædelse af München-konventionen. Kommissionen vil med henblik herpå forelægge Rådet en henstilling vedrørende forhandlingsmandatet.

Fællesskabets tiltrædelse af München-konventionen forventes at sikre den bedst mulige symbiose mellem Den Europæiske Patentorganisation og Fællesskabet.

EF-medlemsstaterne, som allerede er forpligtet til at sikre overholdelsen af Fællesskabets bestemmelser om retlig beskyttelse af bioteknologiske opfindelser i internationale organer, skal efter fremlæggelsen af forslaget om EF-patenter i endnu højere grad samordne deres holdninger i Den Europæiske Patentorganisations organer i overensstemmelse med EF-traktatens artikel 10 (tidligere artikel 5).

2.3.4. Sammenhængende og samtidig udvikling af forordningen om EF-patenter og München-konventionen

München-konventionen er ved at blive revideret, og yderligere ændringer kan komme på tale. Forordningen vil eventuelt uafhængigt af dette arbejde skulle ændres for at tage hensyn til den fremtidige samfundsudvikling.

For så vidt muligt at sikre en både sammenhængende og samtidig udvikling af forordningen og München-konventionen skal der tages hensyn til følgende forhold:

- for det første vil de ændringer, der bliver foretaget i München-konventionen før vedtagelsen af forordningen om EF-patenter, automatisk finde anvendelse på EF-patenter
- for det andet bør medlemsstaterne for at sikre, at revisionen af München-konventionen går i den rigtige retning, i medfør af EF-traktatens artikel 10 efter Kommissionens vedtagelse af forslaget til forordning samarbejde loyalt under forhandlingerne i Den Europæiske Patentorganisation med henblik på at lette opnåelsen af formålene med forslaget. Efter vedtagelsen af forordningen vil kompetencen udadtil i spørgsmål om EF-patenter alene ligge hos Fællesskabet
- for det tredje vil det for så vidt angår de senere ændringer af München-konventionen være muligt at fastsætte tilsvarende egnede regler afhængig af ændringernes karakter, enten ved ændring af forordningen, eller i den gennemførelsesforordning, der vil blive vedtaget ved en udvalgsprocedure
- for det fjerde skulle medlemsstaterne, der i dag udgør langt størstedelen af de lande, der er tilsluttet Den Europæiske Patentorganisation, være i stand til virkelig at sikre, at revisionerne af München-konventionen ikke bringer hverken EF-rettens integritet eller den tilstræbte sammenhæng mellem forordningen og München-konventionen i fare.

2.4. EF-patentets væsentligste kendetegn

EF-patentet skal være et enhedspatent og have uafhængig karakter (2.4.1.). Det skal endvidere hvile på et fællesskabsretligt regelsæt (2.4.2.), være overkommeligt i pris (2.4.3.), være underkastet en passende sprogordning og opfylde informationsbehovene (2.4.4.), garantere retssikkerheden (2.4.5.) og bestå side om side med de nuværende patentsystemer (2.4.6.).

2.4.1. EF-patentet, et enhedspatent med uafhængig karakter

EF-patentet skal være et enhedspatent. Det skal have de samme virkninger på hele Fællesskabets område og skal kun kunne meddeles, overføres, erklæres ugyldigt eller ophøre for Fællesskabet som helhed.

EF-patentet skal være uafhængigt. Det skal alene være omfattet af bestemmelserne i den foreslåede forordning og de almindelige fællesskabsretlige principper.

2.4.2. De retsregler, der finder anvendelse på EF-patenter

Den foreslåede forordning indfører specifikke bestemmelser for EF-patenter. Det skal bemærkes, at forordningen ikke har til formål at indføre væsentlige undtagelser fra principperne i de

nationale patentlovgivninger, der allerede gælder i medlemsstaterne. Medlemsstaterne har alle tiltrådt München-konventionen og er nået langt med harmoniseringen af den materielle patentret i overensstemmelse med Luxembourg-konventionen, også selv om denne konvention aldrig er trådt i kraft. Det samme gælder de specifikke regler i TRIPS-aftalen, der er bindende for Fællesskabet og medlemsstaterne.

Med andre ord finder München-konventionens bestemmelser om f.eks. patenterbarhed anvendelse på EF-patenter. I medfør af München-konventionen vil EF-patenter således blive meddelt for opfindelser af frembringelser eller fremgangsmåder, forudsat at opfindelserne er nye, har opfindeshøjde og kan udnyttes industrielt. Også bestemmelserne om undtagelserne fra patenterbarheden vil være omfattet af München-konventionen. De ændringer af konventionen, der vil blive resultatet af den igangværende regeringskonference om revision af konventionen, vil naturligvis også gælde for EF-patenter.

Derimod vil virkningerne af et EF-patent efter meddelelsen være bestemt af denne forordning. Dette gælder således f.eks. begrænsningerne i EF-patentets virkninger.

Hvad angår udnyttelsen af den patenterede opfindelse uden patenthaverens tilladelse er den bedste praksis, der er gældende i medlemsstaterne, indarbejdet i forslaget til forordning, og det vil således blive muligt at indrømme tvangslicenser. Selv om det ikke udtrykkeligt fremgår af forordningen, vil medlemsstaterne fortsat frit kunne træffe de foranstaltninger, der er nødvendige for at beskytte væsentlige sikkerhedsmæssige interesser i henhold til TRIPS-aftalens artikel 73.

2.4.3. Overkommelig pris på EF-patenter

Patentomkostningerne for et gennemsnitligt europæisk patent (med designering af otte kontraherende stater) udgør for tiden ca. 30 000 EUR. Til Myndigheden skal der for dette gennemsnitlige europæiske patent betales ca. 14% af de samlede patentomkostninger i gebyr. Omkostningerne ved at lade sig repræsentere over for Myndigheden udgør 18% af de samlede omkostninger. De oversættelser, de kontraherende stater kræver, tegner sig for ca. 39% af de samlede omkostninger. De årsgebyrer, der i dag betales til medlemsstaterne, udgør for et gennemsnitligt europæisk patent ca. 29% af omkostningerne (mellem det femte og det tiende år). Af disse indtægter får Myndigheden 50% og den pågældende kontraherende stat 50%.

Et af formålene med dette forslag er at give EF-patentet en mere overkommelig pris og gøre det mere attraktivt end det nuværende europæiske patent. I denne forbindelse har omkostningerne til oversættelser (2.4.3.1), sagsbehandling (2.4.3.2) og tvister

(dette spørgsmål vil blive behandlet under 2.4.5) meget stor betydning.

2.4.3.1. Oversættelsesomkostninger

Hvad angår oversættelsesomkostningerne giver den sammenlignende tabel nedenfor et ret nøjagtigt indtryk af de sandsynlige virkninger af den anbefalede løsning. De tre scenarier er baseret på følgende hypoteser: ansøgninger på 20 sider i gennemsnit, 3 sider til 15 patentkrav. Da der er tale om meget komplicerede og tekniske tekster omhandlende nye elementer og fremgangsmåder, vil en oversætter formentlig kunne oversætte ca. 3 sider i gennemsnit pr. dag. Oversættelsesomkostningerne anslås derfor til 250 EUR /dag.

Tabel 1: Oversættelsesomkostninger efter tre scenarier

Scenario	Oversættelsesomkostninger
Nr. 1: Luxembourg-konventionen Fuldstændig oversættelse af patentskrifterne til de ti arbejdsprog	17 000 EUR
Nr. 2: Oversættelse af patentskrifterne til Myndighedens tre arbejdsprog	5 100 EUR
Nr. 3: Foreslået løsning Oversættelse af patentskrifterne til ét af Myndighedens arbejdsprog og af patentkravene til de to andre arbejdsprog	2 200 EUR

Denne tabel viser, at der er stor forskel på omkostningerne, og at løsningen i forordningsforslaget er langt den billigste.

Hvad angår oversættelsesomkostninger vil det foreslåede EF-patent således dels være billigere end det patent, der blev foreslået i den første Luxembourg-konvention, dels mere attraktivt end det europæiske patent.

2.4.3.2. Gebyrer og andre omkostninger ved sagsbehandlingen

Ud over oversættelsesomkostningerne skal der tages hensyn til de forskellige gebyrer og omkostninger i forbindelse med meddelelsen og opretholdelsen af EF-patenter. Det er meget vigtigt, at de samlede omkostninger ved EF-patenter ligger på linje med eller er lavere end

omkostningerne ved de patenter, der udstedes af Fællesskabets vigtigste handelspartnere.

Tabel 2 nedenfor indeholder en sammenlignende oversigt over den nuværende gebyr- og omkostningssituation i USA, Japan og hos Myndigheden¹⁰.

Tabel 2: Sammenligning mellem gebyrer og omkostningerne hos parterne i München-konventionen og i USA og Japan

	Gebyrer for indlevering/nyhedsundersøgelse	Gebyrer for prøvning	Gebyrer for meddelelse	Årsgebyrer	Over-sættelses-omkostninger	Omkostninger til fuldmægtig	I alt
EPK	810+532	1 431	715	16 790 ¹	12 600	17 000	49 900
USA	690	-	1 210	2 730 ²	e.o.	5 700	10 330
Japan	210	1 100	850	5 840 ³	e.o.	8 450	16 450

¹ 3.-4. år (790) + 5.-10. år (16 000) = 16 790.

² 3,5 år (830) + 7,5 år (1 900) = 2 730.

³ 4.-6. år (1 320) + 7.-9. år (2 650) + 10. år (1 870) = 5 840.

Det koster i dag mellem tre og fem gange så meget at få meddelt et europæisk patent som et japansk eller amerikansk patent.

Derfor skal denne situation, som ikke tilskynder opfinderne til at ansøge om patent i Europa, løses så hurtigt som muligt.

Ifølge den foreslåede forordning skal Myndigheden behandle ansøgningerne om EF-patent og meddele og forvalte EF-patentet. De gebyrer, der opkræves af Myndigheden under behandlingen af en patentansøgning, fastsættes i München-konventionen. Årsgebyrerne for fornyelse af de meddelte patenter samt størrelsen heraf skal derimod fastlægges i en kommissionsforordning om gebyrer, der vil blive vedtaget efter udvalgsproceduren. Ifølge forslaget til forordning skal årsgebyrerne også betales til Myndigheden.

¹⁰ Dette skøn er baseret på de seneste oplysninger fra IPR-Helpdesk og Den Europæiske Patentmyndighed.

2.4.4. Sprogordning – Adgang til oplysninger

Oversættelsesordningen for patentet tegner sig for en meget væsentlig del af omkostningerne ved EF-patentet (se tabel 1 ovenfor). Omkostningerne ved at oversætte patentet til alle officielle EF-sprog ville kunne bringe hele EF-patentprojektet i fare og ville være en alt for tung byrde for opfinderne og især for de små og mellemstore virksomheder. En sådan omkostningsbyrde ville kunne afskrække disse fra at benytte EF-patentet og tilskynde dem til kun at søge beskyttelse i nogle af de europæiske lande. Efter EU's udvidelse vil en forpligtelse til at oversætte til alle officielle sprog få endnu mere negative omkostningsmæssige konsekvenser.

For at løse dette problem foreslås det, at EF-patentet, når det først er meddelt på et af Myndighedens behandlingssprog og offentliggjort på dette sprog med oversættelser af patentkravene til de to øvrige behandlingssprog, skal være gyldigt uden yderligere oversættelser. En yderligere oversættelse kan blive nødvendig, hvis der anlægges sag mod en formodet patentkrænker. I så fald formodes en formodet patentkrænker, der ikke har haft adgang til patentteksten på det officielle sprog i den medlemsstat, hvor han har bopæl, ikke bevidst at have krænket patentet, medmindre det modsatte bevises. For at beskytte patentkrænkeren, der i en sådan situation ikke har handlet med overlæg, foreslås det, at patenthaveren ikke skal kunne opnå erstatning for den periode, der ligger før patentkrænkerens modtagelse af en oversættelse af patentet. Et sådant system vil gøre det muligt at nedbringe oversættelsesomkostningerne væsentligt.

Det foreslåede system betragtes som hensigtsmæssigt, for det første fordi universalsproget på patentområdet i dag i realiteten er engelsk. Oversættelserne bliver meget sjældent brugt. F.eks. i Institut National de la Propriété Industrielle français benyttes oversættelserne kun i 2% af tilfældene. En eventuel forpligtelse til at oversætte patentet til samtlige EF-sprog vil i øvrigt ikke nødvendigvis sikre, at alle erhvervsdrivende i Fællesskabet får let adgang til disse oplysninger. Der kan tillige indføres separate informations- og støttesystemer, eller eksisterende systemer kan forbedres, bl.a. for at hjælpe de små og mellemstore virksomheder med deres informationssøgning (informationer om patentansøgninger og offentliggjorte patenter).

For det andet betragtes det foreslåede system som tilstrækkeligt beskyttende over for den formodede patentkrænker, idet forordningens bestemmelser om erstatninger gør det muligt for den EF-ret for intellektuel ejendomsret, der vil blive oprettet med henblik på sager om EF-patentet (se punkt. 2.4.5.), at tage hensyn til alle relevante forhold i hvert enkelt konkret tilfælde.

I øvrigt peger dette forslag i samme retning som drøftelserne på regeringskonferencen om revisionen af München-konventionen, især drøftelserne i arbejdsgruppen vedrørende nedbringelse af omkostningerne, der af Den Europæiske Patentorganisations medlemsstater har fået til opgave at fremsætte forslag med henblik på at nedbringe omkostningerne ved det europæiske patent. Der er på denne baggrund ligeledes foreslået en bestemmelse om, at oversættelserne af patentet, der i øvrigt vil være fakultative for patenthaveren, skal indleveres til Myndigheden i stedet for til de nationale patentmyndigheder i flere medlemsstater. Dette forventes at give væsentlige besparelser i forhold til de samlede omkostninger ved et gennemsnitligt europæisk patent¹¹.

2.4.5. Retssikkerhed i forbindelse med EF-patenter: domstolssystemet

De europæiske virksomheder og opfindere forventer et domstolssystem, der yder maksimal retssikkerhed i sager om EF-patenter. Kun på denne måde kan der kompenseres for de ofte store forsknings- og udviklingsomkostninger, der påløber, førend en opfindelse kan patenteres.

Kun hvis alle patentsager samles i én central EF-retsinstans, kan patentrettens enhed og konsekvensen i retspraksis sikres fuldt ud.

Dette gælder alene tvister mellem private (2.4.5.1.). Klager over administrative afgørelser vedrørende EF-patenter vil blive afgjort efter bestemmelserne i München-konventionen (2.4.5.2.). Endelig skal der gøres opmærksom på forbindelsen mellem forslaget til forordning og regeringskonferencen om institutionelle reformer (2.4.5.3.) og kompetencefordelingen i Fællesskabets centrale retsinstans (2.4.5.4.).

2.4.5.1. Domstolssystemet ved tvister mellem private

Det system, der blev valgt i Luxembourg-konventionen, indgår ikke i dette forslag. Systemet ville nemlig have gjort det muligt for en national ret, som havde fået forelagt et modkrav med påstand om ugyldighed, at kende et EF-patent ugyldigt med virkning for hele Fællesskabets område.

Det er en ambitiøs løsning, der er valgt i dette forslag, ifølge hvilket der skal etableres et centralt og specialiseret domstolssystem til behandling af patentsager, bl.a. spørgsmål om gyldighed og om krænkelse af EF-patenter. Med henblik herpå foreslås der oprettet en EF-retsinstans

¹¹ Ifølge den franske delegation i den arbejdsgruppe, der arbejder på at nedbringe omkostningerne ved det europæiske patent, vil det, hvis ansøgningen alene skal indleveres til Myndigheden, give en besparelse på ca. 30% af de samlede oversættelsesomkostninger ved et gennemsnitligt europæisk patent (dokument WRP/11/99 af 18.11.1999).

til behandling af sager om intellektuel ejendomsret benævnt "EF-retten for intellektuel ejendomsret"¹². Denne ret vil få førsteinstans- og appelafdelinger. Begge afdelinger, hvis kompetence vil strække sig over hele Fællesskabets område, vil kunne påkende såvel faktiske som retlige spørgsmål. De to afdelinger vil anvende deres egne procesregler, de vil kunne træffe bestemmelse om foreløbige forholdsregler, fastsætte sanktioner og tilkende erstatninger. Domme, der afsiges af denne retsinstans, vil kunne fuldbyrdes. Tvangsfuldbyrdelse vil kunne finde sted efter de retsplejeregler for borgerlige sager, der gælder i den stat, på hvis område tvangsfuldbyrdelsen skal finde sted. De nationale myndigheder vil automatisk give en ægte dom en fuldbyrdelsepåtegning.

Kommissionen finder det af flere grunde nødvendigt med en central EF-retsinstans. For det første er ingen af de mindre ambitiøse løsninger, der tidligere er blevet forhandlet om eller skitseret, blevet gennemført. Opfinderne vil ikke benytte det fremtidige EF-patent, hvis ikke deres retssikkerhed er sikret i hele Fællesskabet.

Et decentralt domstolssystem som det, der gælder for europæiske patenter, og som f.eks. kræver, at retssager om patenters gyldighed anlægges separat i hver enkelt kontraherende stat, for hvilken patentet er meddelt, vil være uacceptabelt i forbindelse med EF-patenter. Ikke alene vil retshåndhævelsen efter et sådant system være meget bekostelig for patenthaveren, men det vil især ikke yde EF-patenthaveren den nødvendige retssikkerhed med hensyn til patentets gyldighed på hele det område, for hvilket det er meddelt.

Alene en central retsinstans kan sikre patentrettens enhed og en konsekvent retspraksis. I det hele taget må man lige fra begyndelsen undgå den situation, hvor en national ret uden erfaringer inden for industriel ejendomsret får mulighed for at påkende sager om EF-patenters gyldighed eller krænkelser.

Der er også taget hensyn til nødvendigheden af at sikre, at den centrale retsinstans får de krævede kvalifikationer på patentområdet. Retsinstansens sammensætning bør sikre, at dommerne har de nødvendige kvalifikationer til at behandle patentsager, som er et område, der kan indebære gennemgang af meget tekniske spørgsmål. For tiden besidder De Europæiske Fællesskabers Ret i Første Instans ikke sådanne kvalifikationer, idet Retten

¹² Denne ret tænkes oprettet ved en ændring af EF-traktaten, der for øjeblikket drøftes under regeringskonferencen om institutionelle reformer.

ikke har haft lejlighed til at opnå erfaringer med patentsager.

Det er tillige nødvendigt at oprette en ny central retsinstans for at løse problemerne i forbindelse med den overbelastning, som EF-Domstolen og Retten i Første Instans lider under.

I sager om EF-patenter er det nemlig af afgørende betydning, at der tages endelig stilling til spørgsmål om gyldigheden eller krænkelsen af patentet inden for en frist på to år. Denne frist tager hensyn til den forholdsvis korte periode, i hvilket patentet yder beskyttelse, og som i teorien er på 20 år, men i praksis meget kortere som følge af progressiviteten af de årsgebyrer, som patenthaveren skal betale, og den hurtige teknologiske udvikling.

Af disse grunde er den interessante alternative mulighed, der gik ud på at give Retten i Første Instans en rolle som appeldomstol, der skal behandle klager over afgørelser truffet af en national ret om et patents gyldighed på hele Fællesskabets område, blevet opgivet.

Den centrale retsinstans skal kun være kompetent til at behandle visse kategorier af sager. Det er vigtigt, at den på samme tid kan behandle tvister om patenters krænkelse og gyldighed (f.eks. sager, hvor der nedlægges påstand om anerkendelse af, at der ikke foreligger patentkrænkelse, sager om ugyldigkendelse eller sager, hvor der nedlægges modpåstand om ugyldigkendelse). Denne løsning er valgt, fordi et patents ugyldighed næsten altid påberåbes til sagsøgtets forsvar i sager om krænkelse. En adskillelse af kompetencen til at påkende disse to typer sager vil stride mod retsplejehensyn og modvirke den effektivitet, der tilstræbes med denne forordning, idet de forhold, dommeren skal tage stilling til i begge tilfælde, stort set er de samme.

Den centrale retsinstans skal ligeledes behandle tvister om udnyttelsen af opfindelsen i den periode, der løber fra offentliggørelsen af patentansøgningen til meddelelsen af patentet. Det samme gælder sager om begrænsning af patentets rækkevidde eller patentets ophør.

Det er afgørende, at den centrale retsinstans får enekompetence. Denne kompetence er baseret på patentets gyldighed i hele Fællesskabets område og på, at det er i Fællesskabet, at de forskellige handlinger og aktiviteter finder sted.

Forordningen skal indeholde bestemmelser om, at alle tvister mellem private, der ikke specifikt henhører under

den centrale retsinstans' kompetence, skal behandles af medlemsstaternes nationale retter. Her tænkes der på f.eks. tvister om retten til patentet eller om patentoverførelse eller aftalte licenser.

Angående de situationer, hvor de nationale retter er kompetente, foreslås det, at bestemmelserne i Bruxelleskonventionen af 1968 om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager (i det følgende benævnt "Bruxelleskonventionen")¹³ i princippet skal finde anvendelse. I forordningen vil de nødvendige undtagelser og tilpasninger blive nærmere angivet.

Når en retssag vedrører et EF-patents gyldighed eller krænkelse, skal den nationale ret, ved hvilken sagen er anlagt, erklære sig inkompetent og afvise sagen. Er gyldigheden af patentet et præjudicielt spørgsmål i en sag om et andet emne, f.eks. illoyal konkurrence, udsætter den nationale ret sin afgørelse for at gøre det muligt for parterne at løse det præjudicielle spørgsmål i en sag, der forelægges for den centrale retsinstans.

De nationale retter kan ifølge forslaget fortsat frit stille Domstolen præjudicielle spørgsmål om de emner, de er kompetente til at behandle, som f.eks. fortolkning af direktiv 98/44/EF om retlig beskyttelse af bioteknologiske opfindelser¹⁴. Men i princippet vil de nationale retter ikke kunne stille præjudicielle spørgsmål om gyldigheden af EF-patentet på grundlag af forordningen, da de ikke vil have kompetence på dette område.

2.4.5.2. *Klager over afgørelser truffet af Myndigheden og Kommissionen*

Myndighedens interne indsigelses- og klageprocedurer skal finde anvendelse på EF-patenter. Myndighedens afgørelser vil ikke kunne indbringes for den centrale EF-retsinstans.

Denne løsning er valgt for så længe som muligt at kunne behandle en samtidig ansøgning om EF-patent og europæisk patent ens. Løsningen sparer også Fællesskabets centrale retsinstans for en strøm af sager, der anlægges under behandlingen af patentansøgningen og før meddelelsen af EF-patentet. Løsningen er også hensigts-

¹³ Denne konvention vil blive omdannet til en forordning (se Kommissionens forslag af 14.7.1999 KOM(1999) 348 endelig udg.). Der er enighed om, at henvisninger til Bruxelleskonventionen for de pågældende medlemsstaters vedkommende skal forstås som en henvisning til fuldbyrdelsesforordningen, når denne er blevet endeligt vedtaget af Rådet.

¹⁴ EFT L 213 af 30.7.1998.

mæssig i betragtning af den retlige status, Myndighedens appelkamre har. Et appelkammer er f.eks. i Det Forenede Kongerige blevet betragtet fuldstændig som en retsinstans, idet dets afgørelser er bindende og bygger på objektive kriterier, og dets medlemmers uafhængighed er sikret ved München-konventionen¹⁵. Der skal også tages hensyn til, at gyldigheden af et patent, der er meddelt af Myndigheden, senere og efter de bestemmelser, der er fastsat i forordningen, kan gøres til genstand for en tvist mellem private ved EF-retten for intellektuel ejendomsret. Som situationen er i dag, indebærer denne løsning imidlertid den ulempe, at den endelige afgørelse om EF-patentets gyldighed vil blive meget forsinket. Forsinkelsen skyldes de undertiden meget lange sagsbehandlingstider i Myndighedens indsigelsesafdelinger eller appelkamre. Det ser dog ud til, at en revision af München-konventionen på dette punkt vil kunne løse problemet.

Det er endvidere klart, at den judicielle prøvelse af afgørelser truffet af Kommissionen henhører under en EF-retsinstans' kompetence. Domstolen (Retten i Første Instans) har en sådan kompetence i medfør af EF-traktatens artikel 230. Behandlingen af sager til prøvelse af afgørelser truffet i medfør af forordningen om EF-patenter vil ofte kræve et særligt kendskab især til konkurrenceretten. Der vil bl.a. være tale om søgsmål til prøvelse af Kommissionens afgørelser vedrørende tvangslicenser og licensberedskab. Retten i Første Instans er den, der bedst kan behandle denne type sager, som den allerede har erfaringer med. Det foreslås således ikke at ændre ved den kompetence, der er tillagt Retten i Første Instans, i så henseende. Denne løsning er egnet til at sikre en sammenhæng i Fællesskabets retspraksis på dette område.

2.4.5.3. *Forbindelsen mellem forslaget til forordning og regeringskonferencen om institutionelle reformer*

Der er enighed om, at EF-retten for intellektuel ejendomsret skal oprettes ved en ændring af EF-traktaten. Dette spørgsmål drøftes for tiden under regeringskonferencen om institutionelle reformer.

I EF-traktaten skal der ligeledes indføres en bestemmelse om, at denne retsinstans i lighed med Retten i Første Instans (EF-traktatens artikel 225 og 243-245) skal vedtage sine egne procesregler og skal kunne anordne de nødvendige foreløbige forholdsregler, og at domme afsagt

¹⁵ Lenzing AG's European Patent. United Kingdom High Court of Justice No. 8 [1997] RPC.

af denne retsinstans skal kunne fuldbyrdes i medlemsstaterne på samme måde som Domstolens afgørelser. I EF-traktaten vil der også blive fastsat bestemmelser om forholdet mellem Fællesskabets retsinstanser, herunder i forbindelse med indbringelsen af sager af hensyn til retsordenen, jf. nedenfor (punkt 2.4.5.4.).

Kommissionen har allerede i sine udtalelser af 26. januar og 1. marts 2000 foreslået, at regeringskonferencen skal diskutere de traktatændringer, der er nødvendige for at garantere en tilstrækkelig retssikkerhed i sager om intellektuelle ejendomsrettigheder efter fællesskabsretten. Kommissionen har således i sit supplerende indlæg af 1. marts 2000 på regeringskonferencen om institutionelle reformer anført, "*at man med hensyn til intellektuelle ejendomsrettigheder underlagt EF-retten og navnlig på baggrund af den snarlige indførelse af EF-patentet bør overveje at oprette en specialiseret EF-ret, der skal have kompetence til at afgøre sager angående såvel gyldigheden af et EF-patent som krænkelse af det, således at der skabes retssikkerhed om disse patenter, der får gyldighed i hele Fællesskabet, og således at Domstolen og Retten i Første Instans definitivt befris for alle disse meget specialiserede sager*".

Forhandlingerne om dette spørgsmål på regeringskonferencen er endnu ikke afsluttet, og Kommissionen har derfor valgt foreløbig at medtage grundlæggende bestemmelser svarende til dem, der er foreslået i Kommissionens indlæg på regeringskonferencen, i dette forslag til forordning.

Der skal naturligvis vedtages mere detaljerede bestemmelser, bl.a. angående de procedureregler der skal gælde for den nye EF-retsinstans. Disse bestemmelser samt statuten for retten vil blive fastlagt i senere retsakter.

2.4.5.4. *Kompetencefordelingen i den centrale EF-retsinstans*

Som nævnt ovenfor vil den nye retsinstans få kompetence i visse situationer, hvor kompetencen normalt ville være tillagt Retten i Første Instans. Som nævnt under punkt 2.4.5.2. vil Retten i Første Instans dog fortsat have kompetence til at tage stilling til afgørelser truffet af Kommissionen. Appel af afgørelser truffet af Retten i Første Instans vil være underkastet EF-traktatens nuværende bestemmelser.

Hvad angår den nye retsinstans gives der i forslaget til forordning ikke mulighed for direkte at indbringe

afgørelser truffet af appelafdelingen under EF-retten for intellektuel ejendomsret for Domstolen. Den nye EF-retsinstans har ej heller fået den mulighed for at henvise spørgsmål til Domstolen med henblik på præjudiciel afgørelse, som de nationale retter har.

Trods dette griber det foreslåede system ikke ind i Domstolens rolle som øverste retsinstans i Fællesskabet.

Hvis EF-retten for intellektuel ejendomsret skal fortolke mere generelle aspekter af fællesskabsretten i forbindelse med de sager, den får forelagt, vil den ændrede EF-traktat give mulighed for senere at forelægge sagen for Domstolen af hensyn til retsordenen.

Herved gives der mulighed for at efterprøve, om den fortolkning af fællesskabsretten, der anlægges af EF-retten for intellektuel ejendomsret, er i strid med Domstolens fortolkning. Henvisningsprincippet og –mekanismen ligger tæt op ad det princip og den mekanisme, der blev vedtaget i protokollen af 1971, der er knyttet som bilag til Bruxelles-konventionen (artikel 4)¹⁶. Denne forelæggelse af sagerne for Domstolen kan således først finde sted, når afgørelserne truffet af EF-rettens førsteinstansafdeling eller appelafdeling har fået retskraft. Justitssekretæren ved Domstolen giver meddelelse om fortolkningsanmodningen til medlemsstaterne og EF-institutionerne, som inden to måneder fra denne meddelelse kan indgive indlæg eller andre skriftlige udtalelser til Domstolen. Den fortolkning, der herefter anlægges af Domstolen, er endvidere uden virkning for de afgørelser, der har givet anledning til fortolkningsanmodningen. En sådan fremgangsmåde giver ikke anledning til hverken opkrævning eller godtgørelse af gebyrer og sagsomkostninger. Til forskel fra det, der er bestemt i nævnte protokol, har Kommissionen her som EF-traktatens "vogter" kompetence til at forelægge sagen for Domstolen.

Det er klart, at den nye retsinstans som EF-retsinstans vil være bundet af Domstolens retspraksis, hvad enten der er tale om en fortolkning i sager anlagt af hensyn til retsordenen eller om præjudicielle afgørelser, som de nationale retter har anmodet om i sager, som henhører under deres kompetence.

¹⁶ EFT C 27 af 26.1.1998, s. 29.

2.4.6. Forbindelse med andre patentsystemer

EF-patentet vil eksistere side om side med de nationale patenter og de europæiske patenter, og opfinderne vil frit kunne vælge det patentsystem, de finder mest hensigtsmæssigt.

For at få meddelt et EF-patent skal Fællesskabet designeres i den europæiske patentansøgning. Det vil i en europæisk patentansøgning ikke være muligt samtidig at designere Fællesskabets område og en eller flere medlemsstater. Derimod kan ansøgeren meget vel samtidig ansøge om et patent gældende for Fællesskabets område og et europæisk patent for Schweiz, Cypern, Monaco eller Liechtenstein.

Det foreslås tillige at gøre det muligt til enhver tid indtil meddelelsen af det europæiske patent at konvertere en europæisk patentansøgning med designering af alle EF-medlemsstater til en europæisk patentansøgning med designering af hele Fællesskabets område. En europæisk patentansøgning med designering af hele Fællesskabets område kan på samme måde konverteres til en europæisk patentansøgning med designering af en eller flere EF-medlemsstater. Konverteringsprincippet og gennemførelsesbestemmelserne vil blive genstand for forhandlinger i forbindelse med Fællesskabets tiltrædelse af München-konventionen.

Efter udstedelsen kan et EF-patent ikke konverteres til et europæisk patent. Det vil ej heller være muligt at konvertere nationale patenter eller et europæisk patent til et EF-patent.

En og samme opfindelse tilhørende samme person kan ikke samtidig beskyttes ved et EF-patent og et europæisk patent med designering af en eller flere medlemsstater eller et nationalt patent meddelt af en medlemsstat.

3. FORSLAGETS BERETTIGELSE PÅ BAGGRUND AF PROPORCIONALITETS- OG NÆRHEDSPRINCIPPERNE

Hvad er målene for den påtænkte indsats i forhold til de forpligtelser, der påhviler Fællesskabet?

Forslaget har til formål at forbedre det indre markeds funktion og især give fremstillingen og distributionen af patenterede frembringelser EF-dimensioner.

Forslaget har også til formål at fremme innovation og vækst i Det Europæiske Fællesskab.

Opfylder den påtænkte indsats kravene med hensyn til nærhed?

De opstillede mål kan ikke opfyldes af medlemsstaterne hverken hver for sig eller samlet og skal derfor som følge af deres grænseoverskridende virkninger gennemføres på EF-plan.

Står de midler, der er fastsat i EF-forordningen, i et rimeligt forhold til målene?

Domstolen har fastslået, at der ikke kan indføres intellektuelle ejendomsrettigheder på EF-plan gennem en harmonisering af de nationale lovgivninger¹⁷. I betragtning af rettighedernes enhedskarakter kan systemets iværksættelse ikke overlades til medlemsstaternes skøn. Den foreslåede retsakt, en forordning, begrænser sig således til det minimum, der er nødvendigt for at nå de tilstræbte mål, og går ikke længere end nødvendigt med henblik herpå.

4. GENNEMGANG AF DE ENKELTE ARTIKLER I FORSLAGET

KAPITEL I – ALMINDELIGE BESTEMMELSER

Artikel 1 – EF-patentret

Ved artikel 1 indføres en EF-patentret, der gælder for EF-patenter. Det er et uafhængigt EF-retssystem for patenter, der skal bestå ved siden af de nationale retssystemer for patenter og det europæiske patentsystem. Artiklen indeholder ligeledes en definition af EF-patentet: ved et EF-patent forstås ethvert europæisk patent, der er meddelt af Myndigheden for hele Fællesskabets område.

Artikel 2 – EF-patent

I denne artikel præciseres kendetegnene ved et EF-patent. I stk. 1 anføres det således, at EF-patentet har enhedskarakter. Det kan kun meddeles, overføres, erklæres ugyldigt eller ophøre for hele Fællesskabets område.

I stk. 2 fastsættes det, at EF-patentet har uafhængig karakter. EF-patentet er undergivet forordningens bestemmelser samt de almindelige fællesskabsretlige principper. Af stk. 2 fremgår det endvidere, at forordningens bestemmelser ikke udelukker anvendelsen af medlemsstaternes lovgivninger om strafansvar og illoyal konkurrence. I denne forbindelse skal bemærkes, at medlemsstater, der fastsætter strafferetlige sanktioner for krænkelse af et nationalt patent, i medfør af det almindelige fællesskabsretlige ligebehandlingsprincip skal sikre en tilsvarende beskyttelse ved krænkelse af et EF-patent.

I stk. 3 henvises der til den terminologi, der anvendes i Münchenkonventionen.

¹⁷ Domstolens udtalelse 1/94 af 15. november 1994.

Artikel 3 – Anvendelse på havområder og undervandsområder samt i rummet

Stk. 1 gengiver indholdet af artikel 9 i Luxembourg-aftalen.

Ved stk. 2 tilstræbes en beskyttelse af opfindelser, der gøres eller udnyttes i rummet. Denne bestemmelse, der er ønsket af Europa-Parlamentet¹⁸ og er omhandlet i meddelelsen af 5. februar 1999¹⁹, har afgørende betydning for forbedringen af den europæiske industris konkurrenceevne i forhold til især USA, hvor der allerede findes tilsvarende bestemmelser²⁰. Bestemmelsen er nødvendig som følge af det stærke europæiske engagement i Den Internationale Rumstation.

KAPITEL II – PATENTRET

AFDELING 1 – RET TIL PATENT

Artikel 4 – Ret til EF-patent

I stk. 1 er det bestemt, at retten til et EF-patent tilkommer opfinderen eller dennes retsefterfølger.

Stk. 2 indeholder særlige regler om forholdet mellem arbejdstagere og arbejdsgivere. I dette stykke gengives den regel, der er indeholdt i Münchenkonventionens artikel 60, stk. 1, hvis terminologi afviger let fra terminologien i artikel 6 i Rom-konventionen af 1980 om, hvilken lov der skal anvendes på kontraktlige forpligtelser²¹. Da Münchenkonventionens regler er bestemmende for retten til et patent i fasen før meddelelsen af patentet, er det nemlig utænkeligt, at retten til et EF-patent før dets meddelelse skulle afgøres efter andre kriterier. Ifølge dette stykke er det lovgivningen i den stat, hvor arbejdstageren har sin hovedbeskæftigelse, der finder anvendelse. Hvis dette ikke kan fastslås, anvendes lovgivningen i den stat, i hvilken arbejdsgiveren har den virksomhed, til hvilken arbejdstageren er knyttet.

Stk. 3 er i det væsentlige en gengivelse af den regel, der findes i Münchenkonventionens artikel 60 stk. 2. Af stk. 3 fremgår det, hvem der har ret til patentet, når flere personer uafhængigt af hinanden har gjort en opfindelse. I disse situationer tilkommer retten til patentet den person, der først har indleveret patentansøgningen, og hvis ansøgning er blevet offentliggjort. Det hedder endvidere, at den relevante dato, hvis der er begæret prioritet, er prioritetsdagen.

¹⁸ Beslutning om Kommissionens grønbog om EF-patentet og det europæiske patentsystem – Patentering som innovationsfremme (KOM(97) 314 endelig udg.), punkt 9.

¹⁹ KOM(1999) 42 endelig udg. af 5.2.1999.

²⁰ Meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet "Den Europæiske Union og rummet: fremme af applikationer, markeder og industriens konkurrenceevne", KOM(96) 617 endelig udg.

²¹ Konsolideret udgave EFT C 27 af 26.1.1998.

Artikel 5 – Påstand om ret til EF-patentet

I denne artikel gengives indholdet af Luxembourg-konventionens artikel 23.

Artikel 6 – Virkning af ændring af ejerforholdet

I denne artikel gengives indholdet af Luxembourg-konventionens artikel 24.

AFDELING 2 – VIRKNINGER AF EF-PATENTET OG EF-PATENTANSØGNINGEN

Artikel 7 – Forbud mod direkte brug af opfindelsen

Denne bestemmelse svarer til Luxembourg-konventionens artikel 25 og TRIPS-aftalens artikel 28.

Artikel 8 – Forbud mod indirekte brug af opfindelsen

I denne artikel gengives indholdet af Luxembourg-konventionens artikel 26.

Artikel 9 – Begrænsning i EF-patentets virkninger

I denne artikel gengives en stor del af indholdet af Luxembourg-konventionens artikel 27 og TRIPS-aftalens artikel 4.

Litra e) er en nærmere præcisering, idet bestemmelsen ud over frembringelser, der bruges ved bygning eller drift af luftfartøjer eller landtransportmidler, også omfatter frembringelser, der bruges i forbindelse med andre transportmidler, f.eks. rumfartøjer.

Artikel 10 – Konsumtion efter fællesskabsretten af de rettigheder, der er knyttet til et EF-patent

I denne artikel knæses principperne om konsumtion efter fællesskabsretten. Artikel 28 i Luxembourg-konventionen og artikel 13 i forordningen om EF-varemærker indeholder tilsvarende bestemmelser.

Artikel 11 – Rettigheder knyttet til en EF-patentansøgning efter offentliggørelsen

Stk. 1 gengiver indholdet af stk. 1 i Luxembourg-konventionens artikel 32.

Stk. 2 afviger fra nævnte konventions stk. 2 og 3. Det ville nemlig være utænkeligt at vælge den løsning, der er valgt i Luxembourg-konventionen, og overlade det til hver enkelt medlemsstat at fastsætte de yderligere betingelser, som den "rimelige erstatning", der er nævnt i dette stykke, skal være underkastet. Dette ville indebære en fare for forskelle mellem medlemsstaterne i måden, hvorpå de rettigheder, der er knyttet til EF-patentansøgningen, håndhæves. Det er afgørende, at den erstatning, der her er tale om, og som er en konsekvens af krænkelsen, fastsættes på grundlag af fælles regler. Dette er så meget mere ønskeligt, som den kompetente retsinstans er en central EF-retsinstans (se afsnit IV, første afdeling).

Af bestemmelserne fremgår det ikke, hvorledes ansøgeren skal give den formodede patentkrænker en oversættelse, eller hvorledes ansøgeren kan være sikker på at vælge det rigtige sprog for oversættelsen, såfremt den formodede patentkrænker har bopæl i en medlemsstat med flere officielle sprog. Sådanne situationer vil formentlig sjældent opstå i praksis, og det synes ikke nødvendigt at fastsætte bindende procedurer.

Der er flere muligheder. F.eks. kan ansøgeren og modtageren af oversættelsen uden at være bundet af særlige regler aftale, til hvilket sprog der skal oversættes. Ansøgeren skal naturligvis om fornødent kunne godtgøre over for EF-retsinstansen, at der er indgået en sådan aftale. Finder ansøgeren ikke, at der kan opnås noget ad frivillighedens vej, kan han foretage en officiel forkyndelse. Hvis han har bopæl i et andet land end modtageren, kan han f.eks. anvende den fremgangsmåde for forkyndelse, der er fastsat i Haag-konventionen om forkyndelse i udlandet af retslige og udenretslige dokumenter i civile eller kommercielle anliggender, der er gældende i medlemsstaterne²². Ifølge denne konventions artikel 5 kan dokumentet altid afleveres til en modtager, der frivilligt tager imod dokumentet. Nægter modtageren at modtage dokumentet, skal han angive begrundelsen herfor. Artikel 11, stk. 2, sidste punktum, i den foreslåede forordning, hvori det hedder, at en oversættelse ikke er nødvendig, såfremt den formodede patentkrænker forstår ordlyden, skal sikre, at modtageren ikke misbruger sin ret til at kræve et bestemt sprog. Men også i dette tilfælde ligger bevisbyrden dog på ansøgeren.

I stk. 3 hedder det, at der ved fastlæggelsen af den rimelige erstatning skal tages hensyn til god tro hos den, der har udnyttet opfindelsen, eller som har truffet forberedelser hertil.

Ifølge stk. 4 skal det i stk. 2 omhandlede officielle sprog samtidig være et af Fællesskabets officielle sprog.

Artikel 12 – Ret på grundlag af tidligere udnyttelse af opfindelsen

Denne artikel svarer i det væsentlige til artikel 20 i det udkast til traktat, der blev fremlagt i 1991 under den diplomatiske konference med henblik på indgåelse af en traktat på patentområdet til supplerung af Pariserkonventionen. I stedet for i lighed med Luxembourg-konventionens artikel 37 blot at henvise til national lovgivning indeholder artikel 12 i det væsentlige regler om den tidligere brugers rettigheder.

²²

De fremgangsmåder, der er fastsat i denne konvention, forventes snart hvad angår forholdet mellem medlemsstaterne erstattet af de regler, der findes i en rådsforordning om forkyndelse af retslige og udenretslige dokumenter i civile eller kommercielle anliggender (ændret forslag af 29.3.2000, KOM(2000) 75 endelig udg.).

Artikel 13 – Patenter på fremgangsmåder: bevisbyrde

Denne artikel svarer til Luxembourg-konventionens artikel 35.

AFDELING 3 – EF-PATENTET SOM GENSTAND FOR EJENDOMSRET

Artikel 14 – Tilfælde, hvor EF-patentet behandles som et nationalt patent

Stk. 1-2 gengiver i det væsentlige Luxembourg-konventionens artikel 38, stk. 1-3. En tilsvarende bestemmelse er indeholdt i forordningen om EF-varemærker (artikel 16). Det hedder, at et EF-patent som genstand for ejendomsret behandles på samme måde som et nationalt patent. Derimod afviger stk. 3 fra Luxembourg-konventionens artikel 38, stk. 4. Om et EF-patent som genstand for ejendomsret får virkning, kan nemlig ikke gøres afhængigt af en eventuel indførelse i et nationalt patentregister.

Artikel 15 – Overførelse

Stk. 1 og 2 skal gøre det klart, at EF-patentet kan overføres uafhængigt af virksomheden. Lignende bestemmelser er vedtaget for EF-varemærket (artikel 17, stk. 1 og 2, i forordningen om EF-varemærker).

Stk. 3-5 svarer til Luxembourg-konventionens artikel 39.

Artikel 16 – Tinglige rettigheder

Denne bestemmelse skal tydeliggøre, at EF-patentet også kan pantsættes eller gøres til genstand for en anden tinglig ret. Disse rettigheder kan indføres i EF-patentregistret og offentliggøres. En lignende bestemmelse er vedtaget for EF-varemærket (artikel 19 i forordningen om EF-varemærker).

Artikel 17 – Tvangsfuldbyrdelse

EF-patentet kan som genstand for ejendomsret gøres til genstand for tvangsfuldbyrdelse. Tvangsfuldbyrdelsen kan indføres i EF-patentregistret og offentliggøres. En lignende bestemmelse gælder for EF-varemærket (artikel 20 i forordningen om EF-varemærker).

Artikel 18 – Konkursbehandling eller lignende

Denne artikel fastsætter reglerne for behandlingen af patentet som led i en konkursbehandling eller lignende.

Ifølge stk. 1 skal behandlingen af EF-patentet gøres ensartet, idet det hedder, at et EF-patent kun kan være omfattet af en konkursbehandling eller lignende i den medlemsstat, hvor centret for skyldnerens hovedinteresser befinder sig. Denne regel svarer til den løsning, der er valgt i forordningen om konkurs, som Rådet vedtog den 29. maj 2000²³. Forordningen finder imidlertid ikke anvendelse i Danmark.

Stk. 2 gengiver i det væsentlige Luxembourg-konventionens artikel 41, og det præciseres, at i tilfælde af sameje gælder den samme regel med hensyn til medindehaverens del af patentet.

Stk. 3 vedrører indførelsen i EF-patentregistret.

Artikel 19 – Aftalte licenser

Denne bestemmelse er inspireret af Luxembourg-konventionens artikel 42 og også af den ordning, der er indført for EF-varemærket (artikel 22 i forordningen om EF-varemærker).

I stk. 1 opstilles det princip, at patenthaveren kan give tredjemand licens. Dette er en væsentlig indtægtsmulighed for patenthaveren.

Stk. 2 indeholder en almindelig bestemmelse om beskyttelse af rettigheder i tilfælde af overtrædelse af de grænser, der er fastsat i licensaftalen. Der kan være tale om f.eks. en krænkelse af bestemmelserne om løbetid eller om det geografiske område, for hvilket licensen er meddelt.

Stk. 3 svarer til Luxembourg-konventionens artikel 42, stk. 3.

Artikel 20 – Licensberedskab

Denne bestemmelse gengiver indholdet af Luxembourg-konventionens artikel 43, når der ses bort fra en ændring i stk. 5. Artiklen skal give mulighed for at anvende et system med licensberedskab, som bygger på erklæringer afgivet over for Myndigheden.

Ved stk. 5 fraviges den tilsvarende bestemmelse i Luxembourg-konventionen, idet det er Kommissionen og ikke en annullationsafdeling under Myndigheden, der i øvrigt først skal oprettes, der bestemmer, hvad der er en passende godtgørelse i en situation, hvor det ikke lykkes for patenthaveren og brugeren at blive enige om beløbet. Denne bestemmelse er forenelig med Kommissionens rolle som myndighed, der meddeler tvangslicenser i medfør af artikel 22, og fastsætter et passende vederlag for sådanne tvangslicenser. Den valgte løsning falder også i tråd med beslutningen om, at forordningen ikke må indebære, at der skal oprettes nye særlige organer under Myndigheden.

Artikel 21 – Meddelelse af tvangslicenser

Tvangslicenssystemet har til formål at sikre mod misbrug af patentrettigheder. Systemet bygger på kravene i artikel 5 i Pariserkonventionen om beskyttelse af

²³

Rådets forordning af 29.5.2000 om konkurs, endnu ikke offentliggjort i EFT.

den industrielle ejendomsret samt på de senere krav, der er fastsat i TRIPS-aftalens artikel 27, stk. 1, og artikel 31.

I modsætning til den løsning, der er valgt i Luxembourg-konventionen, hvori det hedder (artikel 45), at de nationale lovgivninger finder anvendelse på tvangslicenser vedrørende et EF-patent, indeholder dette forslag angivelse af de grunde, meddelelsen af tvangslicenser kan støttes på, for at sikre øget retssikkerhed. De anførte grunde svarer til de krav, der er fastsat i flere medlemsstaters nationale lovgivninger, samt de krav, der følger af Pariserkonventionen og TRIPS-aftalen.

Den første grund er manglende eller utilstrækkelig udnyttelse af EF-patentet. Artiklens stk. 1 indeholder de krav, der er fastsat i Pariserkonventionens artikel 5, stk. 4, hvad angår det tidspunkt, på hvilket der kan indleveres ansøgning om tvangslicens af denne grund. Stk. 1 indeholder også det i TRIPS-aftalens artikel 27, stk. 1, fastsatte krav om forbud mod forskelsbehandling mellem importerede varer og varer af national oprindelse.

Stk. 2 vedrører den anden grund og finder anvendelse på situationer, hvor indehaveren af et EF-patent eller nationalt patent (andet patent) ikke kan udnytte sit patent uden at krænke et andet EF-patent (første patent). Retten til en EF-plantenighed eller national plantenighed ligestilles med det andet patent. I sådanne situationer skal det andet patent (eller retten til plantenigheden) i henhold til TRIPS-aftalens artikel 31, nr. 1), forudsætte et mærkbart teknisk fremskridt i forhold til den opfindelse, der er genstand for det første patent. Ifølge den foreslåede bestemmelse kan Kommissionen vedtage enhver foranstaltning, den finder hensigtsmæssig for at kontrollere opfyldelsen af disse krav.

Stk. 3 giver Kommissionen beføjelse til at tillade udnyttelse af et patent i bestemte situationer. Det drejer sig om kriseperioder eller ekstreme nødsituationer eller situationer, hvor der efter en judicial eller administrativ procedure skal rådes bod på en praksis, der betragtes som konkurrencebegrænsende.

Stk. 4 gengiver indholdet af TRIPS-aftalens artikel 31, litra c), hvad angår halvlederteknologier.

I stk. 5 gengives i det væsentlige indholdet af TRIPS-aftalens artikel 31, litra b).

I stk. 6 hedder det, at gennemførelsesreglerne og de procedurer, der skal følges ved anvendelsen af disse principper, skal fastlægges i gennemførelsesforordningen.

Artikel 22 – Betingelser vedrørende tvangslicenser

De betingelser, tvangslicenser er underkastet i henhold til stk. 1, svarer til betingelserne i TRIPS-aftalens artikel 31.

Ifølge stk. 2 kan medlemsstaterne ikke meddele tvangslicenser til udnyttelse af et EF-patent.

Artikel 23 – Retsvirkning over for tredjemand

I denne bestemmelse fastlægges betingelserne for, hvornår de i artikel 16-22 omhandlede retshandler kan gøres gældende over for tredjemand. En tilsvarende bestemmelse er fastsat for EF-varemærket (artikel 23 i forordningen om EF-varemærker).

Artikel 24 – EF-patentansøgning som genstand for ejendomsret

Ifølge stk. 1 finder artikel 14-19, artikel 21 bortset fra stk. 1 og 2 samt artikel 22 tilsvarende anvendelse på EF-patentansøgningen. En tilsvarende bestemmelse er fastsat i forordningen om EF-varemærker (artikel 24). Henvisningen til artiklerne i samme afdeling indebærer tillige, at patentansøgninger i lighed med patenter skal indføres i EF-patentregistret.

I stk. 2 bekræftes det, at rettigheder erhvervet over en patentansøgning tillige gælder i forhold til det meddelte patent.

KAPITEL III – EF-PATENTERS OPRETHOLDELSE, OPHØR OG UGYLDIGHED

AFDELING 1 – OPRETHOLDELSE OG OPHØR

Artikel 25 – Årsgebyrer

Stk. 1 udgør grundbestemmelsen vedrørende årsgebyrer. Disse gebyrer skal betales til Myndigheden, for at EF-patentet kan opretholdes. Det fremgår af stk. 1, fra hvornår gebyrerne skal betales. Gebyrernes størrelse vil blive fastsat i gennemførelsesforordningen vedrørende gebyrer.

Ved stk. 2 gives der en yderligere frist for betaling af årsgebyret mod betaling af et tillægsgebyr.

I stk. 3 bestemmes det af rimelighedshensyn, at der ikke skal opkræves tillægsgebyr, når årsgebyret forfalder inden to måneder fra datoen for patentets meddelelse, såfremt betalingen finder sted inden for den i stk. 2 omhandlede frist.

Artikel 26 – Afkald

Ifølge denne artikel kan der kun gives afkald på et EF-patent i sin helhed. Myndigheden skal have skriftlig meddelelse om afkaldet, som skal indføres i EF-patentregistret under forudsætning af, at en bestemt kategori af personer har fået forhåndsmeddelelse, eller i givet fald at der er opnået en aftale herom.

Artikel 27 – Ophør

I denne artikel fastlægges de situationer, hvor EF-patentet ophører. Ordlyden svarer i det væsentlige til ordlyden af Luxembourg-konventionens artikel 50. Men i modsætning til Luxembourg-konventionen, som henviser til München-konventionen hvad angår beskyttelsens varighed, er beskyttelsens varighed anført i stk. 1, litra a).

AFDELING 2 – EF-PATENTETS UGYLDIGHED

Artikel 28 – Ugyldighedsgrunde

Denne artikel, som angiver de ugyldighedsgrunde, der gælder for EF-patentet, gengiver i det store og hele indholdet af Luxembourg-konventionens artikel 56, dog med følgende undtagelser:

Denne artikels stk. 1, litra f), henviser i modsætning til Luxembourg-konventionens artikel 56, stk. 1, litra f), ikke til denne konventions artikel 36, stk. 1, men angiver en konkret ugyldighedsgrund.

I modsætning til Luxembourg-konventionens artikel 56, stk. 3, indeholder denne artikel ikke nogen bestemmelse om, at ugyldigkendelsen af EF-patentet i det i stk. 1, litra f), fastsatte tilfælde kun afsiges for den pågældende medlemsstat. Heraf følger, at EF-patentet, hvis der har eksisteret et ældre nationalt patent i blot én medlemsstat, er ugyldigt i hele Fællesskabet. Denne løsning, der er nødvendig for at opretholde EF-patentets enhed, indebærer ikke desto mindre, at EF-patentet behandles meget strengere end europæiske patenter, som i virkeligheden er nationale patenter.

Det skal bemærkes, at det er EF-retten for intellektuel ejendomsret, der er kompetent til at kende et EF-patent ugyldigt. Da de nationale retter imidlertid fortsat er kompetente med hensyn til sager om retten til et EF-patent, kan den centrale retsinstans først afsige ugyldigkendelse af den i litra e) nævnte grund, når en national ret har afsagt dom (se denne forordnings artikel 31, stk. 2).

Artikel 29 – Virkninger af ugyldighed

Denne artikel svarer til dels til artikel 54 i forordningen om EF-varemærker. I stk. 1 fastlægges retsvirkningerne af ugyldighed. Af stk. 2 fremgår det, hvilke beslutninger og aftaler der ikke berøres af ugyldigheden. Stk. 2 betegner en afvigelse fra EF-varemærkesystemet, idet der ikke er tale om, at nationale bestemmelser om erstatning for tab lidt som følge af patenthaverens adfærd eller om uberettiget berigelse kan anvendes. Dette skyldes, at forordningen indeholder en komplet erstatningsordning, der er baseret på fælles regler (se artikel 44 om erstatning).

KAPITEL IV – KOMPETENCEN OG RETSPLEJEN I RETS-SAGER VEDRØRENDE ET EF-PATENT

AFDELING 1 – SAGER OM GYLDIGHED, KRÆNKELSE OG UDNYTTELSE AF ET EF-PATENT

Artikel 30 – Retssager og krav vedrørende et EF-patent - sager, hvori EF-retten for intellektuel ejendomsret er enekompetent

Stk. 1 indeholder en udtømmende liste over de sager og krav, der skal indbringes for EF-retten for intellektuel ejendomsret. Der er tale om sager og krav om gyldighed og krænkelse af et patent samt sager om udnyttelse af opfindelsen og skadeserstatning.

Ifølge stk. 2 kan EF-patentet ikke gøres til genstand for en sag om trussel om krænkelse.

I stk. 3 angives den kompetente ret. EF-retten for intellektuel ejendomsret har enekompetence til at behandle de omhandlede krav og sager. Dvs. at selv senere erstatningskrav skal indbringes for denne centrale ret og ikke for de nationale retter.

I stk. 4 henvises der angående betingelserne og retningslinjerne for de omhandlede sager og krav til rettens statut eller procesreglement, for så vidt EF-traktaten og denne forordning ikke indeholder bestemmelser herom.

Artikel 31 – Sag om ugyldigkendelse

I denne bestemmelse opregnes de forhold, der kan begrunde et direkte krav om ugyldigkendelse, ligesom de personer, der kan rejse sag, identificeres, og de øvrige betingelser fastlægges. Artiklen afviger fra Luxembourg-konventionens artikel 55, idet det anføres, at der kan anlægges sag om ugyldigkendelse, også selv om der endnu kan rejses indsigelse, eller en indsigelsessag verserer for Myndigheden.

Artikel 32 – Modkrav med påstand om ugyldigkendelse

I denne bestemmelse fastsættes dels reglerne for, hvornår et modkrav om ugyldigkendelse kan fremsættes, dels en informationsforpligtelse i tilfælde, hvor patenthaveren ikke er part i tvisten. En tilsvarende bestemmelse gælder for EF-varemærker (artikel 96 i forordningen om EF-varemærker).

Artikel 33 og 34 – Sag om krænkelse – Sag om anerkendelse af, at der ikke foreligger patentkrænkelse

I disse to artikler angives dels reglerne for sager om krænkelse og om anerkendelse af, at der ikke foreligger krænkelse, dels de personer, der kan anlægge eller intervenere i sådanne sager.

Artikel 35 og 36 – Sag om udnyttelse af opfindelsen før meddelelsen af patentet – Sag om en ret på grundlag af en tidligere udnyttelse af opfindelsen

I disse to artikler angives reglerne for sager om udnyttelse af opfindelsen i det tidsrum, der er nævnt i denne forordnings artikel 11, og om en ret på grundlag af en tidligere udnyttelse af et patent, jf. denne forordnings artikel 12, samt hvem der kan anlægge sådanne sager.

Artikel 37 – Begæring om begrænsning

I denne artikel fastlægges det, hvorledes og under hvilke betingelser der kan begæres en begrænsning af patentet.

Patenthaveren kan nemlig have interesse i på eget initiativ at begære en begrænsning af sit patent. Han kan stå svagt i forhold til den formodede patentkrænker og følgelig ønske at begrænse risikoen for en sag om

ugyldigkendelse, der kan få alvorlige økonomiske konsekvenser, hvis han skal betale erstatning.

Artikel 38 – Krav om anerkendelse af ophør

Ifølge denne artikel kan enhver fremsætte krav om anerkendelse af ophør af de grunde, der er nævnt i artikel 27.

Artikel 39 – Anke

Denne artikel indeholder grundprincipperne vedrørende appel af afgørelser truffet i første instans af EF-retten for intellektuel ejendomsret. Angående de nærmere detaljer henvises der til rettens statut.

Artikel 40 – Kommissionens handleevne

Artikel 40 giver Kommissionen kompetence til i Fællesskabets interesse at anlægge sag for EF-retten med påstand om ugyldigkendelse og intervenere i alle sager, der verserer for denne ret. Dette skal bl.a. kompensere for, at denne forordning ikke giver adgang til at påklage Myndighedens afgørelser direkte.

Artikel 41 – Den territoriale kompetence

Ifølge denne artikel omfatter den centrale rets kompetence hele Fællesskabets område i sager om patentkrænkelse og om udnyttelse af et patent.

Artikel 42 – Foreløbige og sikrende forholdsregler

I denne artikel hedder det, at EF-retten for intellektuel ejendomsret kan anvende ethvert foreløbigt eller bevarende retsmiddel, der er nødvendigt. Rettens statut vil indeholde mere detaljerede bestemmelser.

Den centrale retsinstans er den retsinstans, der bedst kan træffe afgørelse om sådanne retsmidler, hvis anvendelse altid kræver en vis skønmæssig vurdering af et kravs berettigelse. Det er vigtigt, at retten råder over enkle og hurtige procedurer, der kan sikre en effektiv gennemførelse i alle medlemsstaterne. Derimod bør medlemsstaternes retsinstanser ikke tillægges en konkurrerende kompetence til at anordne foreløbige retsmidler i sager, hvor det er den centrale retsinstans, der er kompetent med hensyn til realiteten. Det må så vidt muligt undgås, at der opstår inkonsekvenser mellem de foreløbige og bevarende retsmidler, der anvendes af henholdsvis de nationale retter og den centrale retsinstans.

Artikel 43 – Sanktioner

I denne artikel bestemmes det, at den ret, ved hvilken en sag om patentkrænkelse er blevet anlagt, kan pålægge en række sanktioner, såfremt den fastslår, at krænkelsen har fundet sted. Retten kan således påbyde, at krænkelsen bringes til ophør, den kan foretage beslaglæggelser samt iværksætte enhver anden sanktion, der er tilpasset omstændighederne, for at sikre overholdelsen af påbuddet om at bringe krænkelsen til ophør.

Artikel 44 – Erstatningssager og -krav

Ifølge denne bestemmelse kan den centrale retsinstans ikke alene fastslå f.eks. krænkelsen eller ugyldigheden af patentet og iværksætte sanktionerne, men tillige bestemme, at det lidte tab skal erstattes. Hvis dette ikke var tilfældet, måtte parterne anlægge en ny sag ved de nationale retter. Dette ville være i strid med det tilstræbte mål, nemlig at tilbyde parterne en effektiv afgørelse af tvisten. Artikel 44 indeholder materielle regler for fastsættelsen af erstatningen. Stk. 2 indeholder en ikke-udtømmende liste over de forhold, EF-retten for intellektuel ejendomsret skal tage hensyn til ved fastsættelsen af erstatningens størrelse.

Det er nemlig utænkeligt, at regler for, hvorledes man skal forholde sig ved krænkelse af en enhedsrettighed som EF-patentet, fastsættes fra sag til sag på grundlag af kriterier som f.eks. det sted, hvor krænkelsen har fundet sted, eller hvor parterne har bopæl. En krænkelse af EF-patentet er, uanset hvor i Fællesskabet den finder sted, en krænkelse af patentets enhed. Endvidere kan man ikke forestille sig, at EF-retsinstansen i situationer, hvor krænkelsen er begået i flere medlemsstater, skulle anvende f.eks. lige så mange nationale lovgivninger, som der er lande, hvor krænkelsen har fundet sted. Artikel 44 sikrer de berørte parter gennemsigtighed i behandlingen af deres tvister, hvilket vil blive yderligere styrket af den fremtidige retspraksis.

Det er meget vigtigt, at denne bestemmelse formuleres generelt. Dette vil nemlig give EF-retsinstansen mulighed for at finde en passende løsning i hvert enkelt konkret tilfælde. Det skal dog for at undgå enhver misforståelse understreges, at erstatningen ikke kan have karakter af straf.

Som nævnt i artikel 30 er den centrale retsinstans tillige kompetent til at tage stilling til erstatningskrav, der opstår efter hovedsagen, hvilket skal forhindre de situationer med modstridende eller inkonsekvent retspraksis, der kunne opstå, såfremt de nationale retter havde denne kompetence.

Stk. 3 og 4 indeholder specifikke bestemmelser om ydelse af erstatning i tilfælde af patentkrænkelser.

Ifølge stk. 3 formodes den pågældende patentkrænker ikke at vide og ikke at kunne vide, at han krænker et patent, såfremt patentet ikke er meddelt på det officielle sprog i den medlemsstat, hvor han har bopæl, eller ikke er oversat til og gjort offentligt tilgængeligt på dette sprog. I sådanne tilfælde skal erstatning for krænkelse alene betales for det tidsrum, der løber fra det tidspunkt, på hvilket han har fået tilstillet en oversættelse af patentet på nævnte sprog.

I stk. 4 hedder det, at den formodede patentkrænker, såfremt han har bopæl i en medlemsstat, der har to eller flere officielle sprog, har krav på at modtage oversættelsen på det af disse sprog, han kender. Dette princip svarer til princippet i artikel 12.

Artikel 45 – Forældelse

Ved denne artikel fastsættes en forældelsesfrist for en række sager, der er omhandlet i denne afdeling.

AFDELING 2 – KOMPETENCEN OG RETSPLEJEN I ANDRE RETSSAGER VEDRØRENDE ET EF-PATENT

Artikel 46 – De nationale retters kompetence

Den enekompetence, der er tillagt EF-retten for intellektuel ejendomsret, omfatter ikke alle de aspekter, der kan være knyttet til et EF-patent. Således henhører tvister om f.eks. retten til den patenterede opfindelse i et ansættelsesforhold, de kontraktlige følger af manglende overholdelse af bestemmelserne i en licensaftale eller tvister om patentoverførelse under de nationale retters kompetence.

Artikel 47 – Anvendelse af Bruxelles-konventionen

Som hovedregel fastslås det, at Bruxelles-konventionen finder anvendelse på civile og kommercielle tvister, også selv om der er tale om et EF-rettighed som EF-patentet. De nødvendige undtagelser eller tilføjelser fremgår af forordningen.

I forslaget henvises der til "Bruxelles-konventionen" og ikke til "Bruxelles-forordningen". Der tages dog hensyn til, at arbejdet med at transformere Bruxelles-konventionen²⁴ er i gang i de fleste medlemsstater. Når forordningen er trådt i kraft, skal dens bestemmelser finde anvendelse på forbindelserne mellem disse medlemsstater. Hvad angår de medlemsstater, der ikke vil være omfattet af "Bruxelles-forordningen", finder konventionens bestemmelser fortsat anvendelse, medmindre der indgås en ny konvention mellem Fællesskabet og denne eller disse stater. Af hensyn til klarheden henvises der alene til den gældende Bruxelles-konvention.

Artikel 48 – Sager om retten til patent mellem arbejdsgivere og arbejdstagere

Artikel 48 indeholder en regel, som betegner en undtagelse fra Bruxelles-konventionen hvad angår tvister mellem arbejdsgivere og arbejdstagere. Ifølge stk. 1 er alene retterne i den medlemsstat, efter hvis lovgivning retten til EF-patentet er fastlagt i overensstemmelse med forordningen, kompetente. Luxembourg-konventionen indeholder en tilsvarende bestemmelse (artikel 67, stk. 2). Stk. 2 afspejler den tilsvarende bestemmelse i Bruxelles-konventionen. Det er på trods heraf nødvendigt at medtage stk. 2 i forordningen, dels fordi stk. 1 er udtryk for en undtagelse, dels fordi bestemmelsen er vigtig af hensyn til gennemsigtigheden.

Artikel 49 – Sager om tvangsfuldbyrdelse vedrørende et EF-patent

Ved denne artikel, der svarer til Luxembourg-konventionens artikel 40, fastlægges kompetencen med hensyn til tvangsfuldbyrdelse. En tilsvarende bestemmelse er vedtaget for EF-varemærker (artikel 20, stk. 2). I lighed med EF-varemærket er EF-patentet som genstand for ejendomsret helt adskilt fra patenthaverens virksomhed. EF-patentets virkninger bestemmes efter lovgivningen i den stat, der er omhandlet i artikel 14. Det er derfor naturligt, at

²⁴

Kommissionens forslag af 14.7.1999 KOM(1999) 348 endelig udg.

kompetencen med hensyn til tvangsfuldbyrdelse også bestemmes efter samme stats lovgivning.

Artikel 50 – Supplerende bestemmelser om kompetence

Stk. 1, der indeholder reglerne om de nationale retters stedlige kompetence, gengiver indholdet af Luxembourg-konventionens artikel 68, stk. 1. Kompetente er de retter, der er kompetente hvad angår nationale patenter meddelt i den pågældende medlemsstat. Formålet med denne artikel er at sikre, at der i hver enkelt medlemsstat findes en ret, der er kompetent til at påkende sager om enhedspatenter.

Stk. 2, der gengiver indholdet af Luxembourg-konventionens artikel 68, stk. 3, tillægger retterne i den medlemsstat, i hvilken Den Europæiske Patentorganisation har sit hjemsted, en international kompetence for de tilfælde, hvor ingen ret i en anden medlemsstat er kompetent i medfør af artikel 47 og 48 samt artikel 50, stk. 1.

Artikel 51 – Forpligtelser for den nationale ret

Denne bestemmelse betragtes som nødvendig for at beskytte den centrale retsinstans' enekompetence i sager om et EF-patents gyldighed.

Ifølge stk. 1 skal en national ret, for hvilken en sag henhørende under EF-rettens enekompetence er indbragt, af egen drift erklære sig inkompetent.

Stk. 2 er en gengivelse af Luxembourg-konventionens artikel 72 og bestemmer, at de nationale retter skal betragte EF-patentet som gyldigt. En lignende bestemmelse er fastsat for EF-varemærket (artikel 103 i forordningen om EF-varemærker). Bestemmelsen gælder dog naturligvis ikke, hvis den kompetente retsinstans har kendt patentet ugyldigt.

Stk. 3 skal sikre, at en national ret, der får forelagt en sag, der ikke er omfattet af artikel 30, men i forbindelse med hvilken det dog er vigtigt at kende resultatet af en anden sag anlagt ved EF-retsinstansen, udsætter sagen. I praksis forventes sådanne situationer sjældent at opstå, idet det også er EF-rettens instanser, der træffer afgørelse om erstatning i sager om krænkelse og ugyldighed af et EF-patent. Der kan dog opstå sager vedrørende illoyal konkurrence. En lignende bestemmelse findes i artikel 34 i Luxembourg-konventionens protokol om retstvister.

Den nationale ret råder således over et vist skøn med hensyn til udsættelse af en sag, hvis der samtidig verserer en sag for den centrale retsinstans. Den nationale ret kan nemlig, selv om der verserer en sag for den centrale retsinstans, påkende den sag, den selv har fået forelagt, hvis en afgørelse i den for den centrale retsinstans verserende sag ikke er en nødvendig forudsætning for domsafsigelsen. I en sådan situation skal den nationale ret i sin afgørelse betragte patentet som gyldigt.

Artikel 52 – Procesretlige regler

Denne bestemmelse sikrer, at EF-patentet procesretligt behandles på samme måde som nationale patenter.

AFDELING 3 – VOLDGIFT

Artikel 53 – Voldgift

Artikel 53 har til formål at vise, at forordningen ikke udelukker brugen af voldgift i forbindelse med tvister vedrørende et EF-patent. Den eneste begrænsning er, at et EF-patent ikke kan erklæres ugyldigt eller uvirksomt under en voldgiftssag. EF-retten for intellektuel ejendomsret har enekompetencen hvad dette angår.

Parterne kan således lade f.eks. spørgsmålet om erstatning afgøre ved voldgift.

I den nuværende situation synes det ikke nødvendigt at foreslå fælles voldgiftsregler. Derfor henvises der i artikel 53 til medlemsstaternes nationale bestemmelser. Henvisningen vedrører såvel de materielle bestemmelser som de internationale privatretlige bestemmelser, der er gældende i medlemsstaterne. Anerkendelsen og fuldbyrdelsen af voldgiftskendelser i medlemsstaterne er bl.a. underlagt New York-konventionen af 1958 om anerkendelse og fuldbyrdelse af voldgiftskendelser afsagt i udlandet.

KAPITEL V – INDVIRKNING PÅ DEN NATIONALE LOVGIVNING

Artikel 54 – Forbud mod dobbeltbeskyttelse

Denne bestemmelse, som er på linje med Luxembourg-konventionens artikel 75, skal sikre overholdelse af forbuddet mod dobbeltbeskyttelse. En dobbeltbeskyttelse omfattende det samme område er utænkkelig. Artikel 54 fastsætter derfor, at det nationale patent i en sådan situation skal ophøre med at have virkning, ligesom det anføres, på hvilket tidspunkt dette sker.

Stk. 3 og 4 gengiver indholdet af Luxembourg-konventionens artikel 75, stk. 3 og 4.

Artikel 55 – Nationale brugsmønstre og tilsvarende certifikater

Denne artikel gengiver indholdet af Luxembourg-konventionens artikel 79. Bestemmelsen gør det muligt at ligestille nationale brugsmønstre og tilsvarende certifikater samt ansøgninger herom med et patent med henblik på anvendelse af artikel 54.

Da arbejdet med det ændrede forslag til direktiv om brugsmønstre endnu ikke er afsluttet²⁵, findes det ikke hensigtsmæssigt, i hvert fald ikke på nuværende tidspunkt, at tilpasse bestemmelsen og henvise til et brugsmønster som defineret i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv. Derfor tager artikel 55 alene sigte på brugsmønstre og tilsvarende certifikater samt ansøgninger herom i de medlemsstater der har sådanne former for beskyttelse. Indholdet kan variere fra medlemsstat til medlemsstat.

²⁵

Ændret forslag af 25.6.1999, KOM(1999) 309 endelig udg.

KAPITEL VI – AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 56 – EF-patentregistret

Denne artikel indeholder bestemmelserne om EF-patentregistret. Det fremgår, at registret føres af Myndigheden, og at det er offentligt tilgængeligt.

Artikel 57 – EF-Patenttidende

Denne artikel indeholder bestemmelserne om EF-Patenttidende. Det fremgår, at EF-Patenttidende udgives af Myndigheden.

Artikel 58 – Fakultative oversættelser

Denne artikel vedrører alene patenthaverens mulighed for at fremlægge yderligere oversættelser af et allerede meddelt patent.

Ifølge artiklen har patenthaveren mulighed for at forelægge Myndigheden og til denne indlevere en oversættelse af sit patent til flere af eller alle Fællesskabets officielle sprog. Det skal bemærkes, at et patent, der er meddelt i henhold til det europæiske patentsystem, er gyldigt uden anden oversættelse end den, der er foreskrevet i München-konventionen. Dvs. at EF-patentskriftet skal offentliggøres på behandlingssproget ved Myndigheden (engelsk, fransk eller tysk), mens patentkravene derudover skal oversættes til Myndighedens to andre officielle sprog.

De fakultative oversættelser har til formål at sikre en endnu mere effektiv formidling af oplysningerne om det meddelte patent. Ved disse oversættelser kan patenthaveren tillige undgå, at en manglende oversættelse til en formodet patentkrænkens sprog bliver benyttet som grund til at fritage den formodede patentkrænker fra at betale erstatning for skader forvoldt af patentkrænkelsen.

Artikel 59 – Gennemførelsesforordning

Det fremgår, at forordningen skal suppleres med en gennemførelsesforordning, hvori de nærmere regler for gennemførelsen af forordningen skal fastsættes. Gennemførelsesforordningen skal vedtages efter en udvalgsprocedure.

Gennemførelsesforordningen skal især fastsætte retningslinjerne og fremgangsmåderne for anvendelsen af bestemmelserne vedrørende artikel 6 (virkning af ændring af ejerforholdet), artikel 20 (licensberedskab), artikel 21 (tvangslicenser) og artikel 26 (afkald).

Derimod skønnes det, at gennemførelsesbestemmelserne vedrørende f.eks. artikel 56 og 57 (bestemmelser om et offentligt tilgængeligt EF-patentregister og om EF-Patenttidende) kan fastsættes under forhandlingerne med henblik på Fællesskabets tiltrædelse af München-konventionen.

Artikel 60 – Gennemførelsesforordning vedrørende gebyrer

For at sikre, at omkostningerne ved EF-patentet virkelig bliver overkommelige, er det bestemt, at Fællesskabet er enekompetent i spørgsmål om årsgebyrer for opretholdelse af et meddelt patent, herunder tillægsgebyrerne.

Af stk. 1 fremgår det, at gebyrernes størrelse og opkrævningsmåde skal fastlægges i en gennemførelsesforordning.

I stk. 2 henvises der til udvalgsproceduren med henblik på vedtagelse af gennemførelsesforordningen.

Artikel 61 – Nedsættelse af et udvalg samt procedure for vedtagelse af gennemførelsesforordningerne

Ifølge denne bestemmelse skal der oprettes et udvalg benævnt "Udvalget vedrørende Gebyrer og Gennemførelsesbestemmelser til Forordningen om EF-patenter", der skal vedtage de i artikel 59 og 60 omhandlede gennemførelsesforordninger. Bestemmelsen svarer til afgørelsen af 28. juni 1999 om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen²⁶, særlig artikel 5.

Artikel 62 – Rapport om gennemførelsen af denne forordning

Ifølge denne artikel skal Kommissionen, når der er gået fem år fra forordningens ikrafttræden, offentliggøre en rapport om dens gennemførelse. Rapporten skal især vedrøre omkostningerne ved EF-patentet og systemet for afgørelse af sager om krænkelse og gyldighed.

Artikel 63 – Ikrafttræden

I stk. 1 fastsættes datoen for forordningens ikrafttræden

I stk. 2 bestemmes det, hvorledes det skal afgøres, fra hvornår en patentansøgning for hele Fællesskabets område kan indleveres.

²⁶

EFT L 184 af 17.7.1999.

Forslag til

RÅDETS FORORDNING

om EF-patenter

(EØS-relevant tekst)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 308,

under henvisning til forslag fra Kommissionen¹,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet²,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg³, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Fællesskabets virke forudsætter et indre marked, der er kendetegnet ved fjernelse af hindringerne for de frie varebevægelser og gennemførelse af en ordning, der sikrer, at konkurrencen ikke fordrejes i det indre marked. Indførelsen af retlige forudsætninger, der gør det muligt for virksomhederne at tilpasse deres produktion og distribution af varer til Fællesskabets dimensioner, bidrager til opnåelsen af disse mål. Blandt de retlige instrumenter, virksomhederne bør råde over med henblik herpå, er patenter, der er omfattet af ensartet beskyttelse og har ensartede virkninger på hele Fællesskabets område, særlig velegnede.
- (2) Ved München-konventionen af 5. oktober 1973 om meddelelse af europæiske patenter (i det følgende benævnt "München-konventionen") oprettedes Den Europæiske Patentmyndighed (i det følgende benævnt "Myndigheden"), der fik til opgave at meddele europæiske patenter. Denne myndigheds sagkundskab bør udnyttes i forbindelse med meddelelsen og forvaltningen af EF-patenter.
- (3) Fællesskabets tiltrædelse af München-konventionen vil gøre det muligt at optage Fællesskabet i det system, der er indført ved konventionen, som et område, for hvilket der kan meddeles enhedspatenter. Fællesskabet kan derfor i denne forordning indskrænke sig til at fastlægge den ret, der skal finde anvendelse på EF-patenter, når først de er meddelt.
- (4) EF-patentretten, der finder anvendelse på EF-patentet, træder ikke i stedet for hverken medlemsstaternes patentret eller den europæiske patentret, der blev indført ved München-konventionen. Det synes nemlig ikke berettiget at forpligte

¹ EFT C
² EFT C
³ EFT C

virksomhederne til at indlevere deres patentansøgninger som EF-patentansøgninger, idet nationale og europæiske patenter fortsat er nødvendige for virksomheder, der ikke ønsker en patentbeskyttelse, der omfatter hele Fællesskabet; følgelig berører denne forordning ikke medlemsstaternes ret til at meddele nationale patenter.

- (5) Det er hensigten at indføre et EF-patent til overkommelig pris, og dette taler for et patent, som er gyldigt i hele Fællesskabet på det sprog, på hvilket det er blevet meddelt i medfør af München-konventionen.
- (6) Det er i givet fald nødvendigt at forebygge de negative virkninger af et monopol skabt af EF-patentet ved at indføre et system med tvangslicenser. Der skal derfor gives Kommissionen beføjelser til at træffe afgørelse på dette område. Kommissionens afgørelser kan i medfør af traktatens artikel 230 indbringes for De Europæiske Fællesskabers Ret i Første Instans og for De Europæiske Fællesskabers Domstol.
- (7) Af hensyn til retssikkerheden er det nødvendigt, at alle søgsmål vedrørende visse aspekter af EF-patentet indbringes for én retsinstans, og at afgørelser truffet af denne retsinstans kan fuldbyrdes i hele Fællesskabet; følgelig skal EF-retten for intellektuel ejendomsret tillægges enekompetence til behandling af en kategori af sager og krav vedrørende EF-patenter, særlig sager om krænkelse og gyldighed. Det skal endvidere sikres, at afgørelser truffet af en førsteinstansafdeling i denne ret kan appelleres til en appelafdeling i samme ret.
- (8) Det er nødvendigt, at den retsinstans, der træffer afgørelse i sager om krænkelse og gyldighed, tillige på grundlag af fælles regler kan træffe afgørelse om sanktioner og erstatning. Disse beføjelser berører ikke kompetencen til at anvende de bestemmelser om strafansvar og illoyal konkurrence, der måtte være fastsat i medlemsstaternes lovgivninger.
- (9) Bestemmelserne vedrørende sagsbehandlingen ved EF-retten for intellektuel ejendomsret fastsættes i rettens statut og procesreglement.
- (10) I overensstemmelse med principperne om subsidiaritet og proportionalitet som udtrykt i traktatens artikel 5, kan målet for den foreslåede retsakt, og navnlig vedtagelsen af én ret, der har virkning i hele Fællesskabet, kun gennemføres på fællesskabsplan. Denne forordning begrænser sig til, hvad der er nødvendigt for at nå dette mål, og går ikke ud over, hvad der er nødvendigt hertil.
- (11) Da de for gennemførelsen af nærværende forordning nødvendige foranstaltninger er generelle foranstaltninger efter artikel 2 i Rådets afgørelse 1999/468/EF af 28. juni 1999 om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen⁴, bør de vedtages efter forskriftsproceduren i artikel 5 i nævnte afgørelse -

⁴ EFT L 184 af 17.7.1999, s. 23.

UDSTEDT FØLGENDE FORORDNING:

AFSNIT I

ALMINDELIGE BESTEMMELSER

Artikel 1

EF-patentret

Ved denne forordning indføres en EF-patentret. EF-patentretten finder anvendelse på ethvert patent, der er meddelt af Den Europæiske Patentmyndighed (i det følgende benævnt "Myndigheden") i medfør af bestemmelserne i konventionen af 5. oktober 1973 om meddelelse af europæiske patenter (i det følgende benævnt "München-konventionen") for hele Fællesskabets område.

Ved anvendelsen af denne forordning betragtes et sådant patent som et EF-patent.

Artikel 2

EF-patent

1. EF-patentet har enhedskarakter. Det har samme virkning overalt på Fællesskabets område og kan kun meddeles, overføres, erklæres ugyldigt eller ophøre for hele Fællesskabets område.
2. EF-patentet har uafhængig karakter. Det er alene undergivet denne forordnings bestemmelser samt de almindelige fællesskabsretlige principper. Dog udelukker denne forordnings bestemmelser ikke anvendelsen af medlemsstaternes lovgivninger om strafansvar og illoyal konkurrence.
3. Medmindre andet er bestemt, har de udtryk, der anvendes i denne forordning, samme betydning som de tilsvarende udtryk i München-konventionen.
4. I denne forordning forstås ved en "EF-patentansøgning" en europæisk patentansøgning, der designerer Fællesskabets område.

Artikel 3

Anvendelse på havområder og undervandsområder samt i rummet

1. Denne forordning gælder for de havområder og undervandsområder, der grænser op til en medlemsstats område, og som i henhold til folkeretten omfattes af denne stats suveræne rettigheder eller jurisdiktion.
2. Denne forordning gælder for opfindelser, der gøres eller udnyttes i rummet uden for atmosfæren, herunder på himmellegemerne og i eller på rumobjekter, der i henhold til folkeretten er underlagt en eller flere medlemsstats jurisdiktion og kontrol.

AFSNIT II
PATENTRET
AFDELING 1
RET TIL PATENT

Artikel 4

Ret til EF-patent

1. Retten til et EF-patent tilkommer opfinderen eller hans efterfølger i retlig henseende.
2. Er opfinderen arbejdstager, er lovgivningen i den stat, i hvilken arbejdstageren har sin hovedbeskæftigelse, bestemmende for retten til EF-patentet; kan det ikke fastslås, i hvilken stat arbejdstageren har sin hovedbeskæftigelse, anvendes lovgivningen i den stat, i hvilken arbejdsgiveren har den virksomhed, til hvilken arbejdstageren er knyttet.
3. Har to eller flere personer uafhængigt af hinanden gjort en opfindelse, tilkommer retten til EF-patentet den, hvis patentansøgning har den tidligste indleveringsdag eller i givet fald prioritetsdag. Dette gælder dog kun, hvis den første EF-patentansøgning er offentliggjort.

Artikel 5

Påstand om ret til EF-patentet

1. Hvis et EF-patent er blevet meddelt en person, der ikke efter artikel 4, stk. 1 og 2, er berettiget til patentet, kan den efter nævnte bestemmelse berettigede kræve at få patentet overdraget til sig, uden at hans adgang til andre retsmidler derved begrænses.
2. Er en person kun berettiget til en del af EF-patentet, kan han i overensstemmelse med stk. 1 kræve at blive medindehaver af patentet.
3. De i stk. 1 og 2 omhandlede rettigheder kan kun gøres gældende for retterne i et tidsrum af to år fra den dato, på hvilken meddelelsen om udstedelsen af EF-patentet er offentliggjort i den i artikel 57 omhandlede EF-Patenttidende. Denne bestemmelse finder ikke anvendelse, hvis patenthaveren, da patentet blev udstedt eller overdraget til ham, vidste, at han ikke var berettiget til patentet.
4. Ved anlæggelse af søgsmål sker der indførelse herom i det i artikel 56 omhandlede EF-patentregister. Den endelige afgørelse i sagen eller enhver anden afslutning af sagen indføres ligeledes.

Artikel 6

Virkning af ændring af ejerforholdet

1. I tilfælde af fuldstændig ændring af ejerforholdet til EF-patentet som følge af søgsmål i henhold til artikel 5 bortfalder licenser og andre rettigheder ved indførelsen i EF-patentregistret som omhandlet i artikel 56 af navnet på den, der er berettiget til patentet.
2. Hvis, før indførelse om søgsmålet finder sted:
 - a) patenthaveren har udnyttet opfindelsen på Fællesskabets område eller har truffet formålstjenlige og væsentlige forberedelser hertileller
 - b) en licenshaver har erhvervet sin licens og har udnyttet opfindelsen på Fællesskabets område eller har truffet formålstjenlige og væsentlige forberedelser hertil,kan han fortsætte udnyttelsen, hvis han anmoder den nye patenthaver, der er indført i EF-patentregistret, om en ikke-eksklusiv licens. En sådan anmodning skal foreligge inden udløbet af den frist, der er fastsat i gennemførelsesforordningen. Licensen skal meddeles for et rimeligt tidsrum og på rimelige betingelser.
3. Stk. 2 finder ikke anvendelse, hvis patenthaveren eller licenshaveren på det tidspunkt, hvor han begynde at udnytte opfindelsen eller træffe forberedelser hertil, var i ond tro.

AFDELING 2

VIRKNINGER AF EF-PATENTET OG AF EF-PATENTANSØGNINGEN

Artikel 7

Forbud mod direkte brug af opfindelsen

EF-patentet indebærer, at tredjemand ikke uden patenthaverens samtykke må:

- a) fremstille, udbyde, bringe i omsætning eller bruge en frembringelse, der er genstand for patentet, eller med nævnte formål importere eller besidde en sådan frembringelse
- b) bruge en fremgangsmåde, der er genstand for patentet, eller når den pågældende tredjemand ved, eller omstændighederne gør det indlysende, at det er forbudt at bruge fremgangsmåden uden patenthaverens samtykke, udbyde fremgangsmåden til brug på medlemsstaternes område

- c) udbyde, bringe i omsætning, bruge eller med nævnte formål importere eller besidde en frembringelse, der direkte er opnået ved den fremgangsmåde, der er genstand for patentet.

Artikel 8

Forbud mod indirekte brug af opfindelsen

1. EF-patentet indebærer ud over retten i henhold til artikel 7 for patenthaveren, at tredjemand ikke uden patenthaverens samtykke på medlemsstaternes område må levere eller tilbyde at levere andre end en person, der er berettiget til at udnytte den patenterede opfindelse, midler til at iværksætte opfindelsen på nævnte område, såfremt disse vedrører et væsentligt element i denne, når den pågældende tredjemand ved, eller omstændighederne gør det indlysende, at disse midler er egnet og bestemt til at iværksætte nævnte opfindelse.
2. Stk. 1 finder ikke anvendelse, når midlerne til opfindelsens iværksættelse er frembringelser, som normalt findes i handelen, medmindre den pågældende tredjemand tilskynder den person, som han foretager levering til, til at begå handlinger, som er forbudt i henhold til artikel 7.
3. Personer, der udfører de i artikel 9, litra a), b) og c), nævnte handlinger, betragtes ikke som personer, der i henhold til stk. 1 er berettiget til at udnytte opfindelsen.

Artikel 9

Begrænsning i EF-patentets virkninger

De rettigheder, der er knyttet til EF-patentet, udstrækker sig ikke til:

- a) handlinger, der er udført inden for private rammer og til ikke-erhvervsmæssige formål
- b) handlinger, der er udført i forsøgsøjemed i forbindelse med den patenterede opfindelses genstand
- c) den umiddelbare tilvirkning i individuelle tilfælde i et apotek af et lægemiddel efter en lægerecept eller handlinger, der vedrører det således fremstillede lægemiddel
- d) brugen ombord på fartøjer fra andre lande end medlemsstaterne af den patenterede opfindelse i fartøjets skrog, maskiner, takkelage, udrustning eller andet tilbehør, når sådanne fartøjer midlertidigt eller tilfældigt kommer ind på medlemsstaternes søterritorium, når denne opfindelse udelukkende anvendes til skibets behov
- e) brugen af den patenterede opfindelse ved bygning eller drift af luftfartøjer eller landtransportmidler eller andre transportmidler fra andre lande end medlemsstaterne eller af tilbehør til sådanne befordringsmidler, når disse midlertidigt eller tilfældigt kommer ind på medlemsstaternes område

- f) de handlinger, der er nævnt i artikel 27 i konventionen af 7. december 1944 angående international civil luftfart, når disse handlinger angår et luftfartøj fra en anden stat end medlemsstaterne.

Artikel 10

Konsumtion efter fællesskabsretten af de rettigheder, der er knyttet til et EF-patent

De rettigheder, der er knyttet til et EF-patent, udstrækker sig ikke til handlinger, der angår en af patentet dækket frembringelse, og som udføres på medlemsstaternes område, efter at denne frembringelse er bragt i omsætning i Fællesskabet af patenthaveren eller med dennes samtykke, medmindre patenthaveren har lovlige grunde til at modsætte sig yderligere markedsføring af frembringelsen.

Artikel 11

Rettigheder knyttet til en EF-patentansøgning efter offentliggørelsen

1. En efter omstændighederne rimelig erstatning kan afkræves enhver, der i tiden mellem offentliggørelsen af en EF-patentansøgning og offentliggørelsen af meddelelsen om udstedelse af EF-patentet har udnyttet opfindelsen på en måde, som efter dette tidsrum ville være forbudt i medfør af EF-patentet.
2. Den rimelige erstatning skal kun betales, hvis ansøgeren enten til den person, der udnytter opfindelsen, har leveret en oversættelse, eller har indleveret en oversættelse til Myndigheden, som Myndigheden har gjort offentligt tilgængelig, af patentkravene til det officielle sprog i den medlemsstat, hvor den person, der udnytter opfindelsen, har bopæl eller hjemsted, eller, hvis der er tale om en stat, der har flere officielle sprog, til det sprog, den pågældende person har accepteret eller valgt, idet det forudsættes, at den anfægtede udnyttelse udgør en krænkelse af ansøgningen både i den originale og i den oversatte udgave. Er den person, der udnytter opfindelsen, dog i stand til at forstå ordlyden af EF-patentansøgningen på det sprog, på hvilket den er blevet gjort offentligt tilgængelig, kan der kræves en rimelig erstatning, også selv om der ikke er fremlagt nogen oversættelse.
3. Ved fastlæggelsen af den rimelige erstatning tages der hensyn til god tro hos den person, der har udnyttet opfindelsen.
4. Det i stk. 2 nævnte officielle sprog skal være et af Fællesskabets officielle sprog.

Artikel 12

Ret på grundlag af tidligere udnyttelse af opfindelsen

1. Et EF-patent kan ikke gøres gældende over for en person, som i sin virksomhed i god tro inden indleveringsdagen eller, hvis der er begæret prioritet, inden prioritetsdagen for den ansøgning, på grundlag af hvilken patentet er meddelt, har udnyttet opfindelsen i Fællesskabet eller har truffet formålstjenlige og væsentlige forberedelser hertil (i det følgende benævnt "den tidligere bruger");

den tidligere bruger har ret til at fortsætte den pågældende udnyttelse i virksomheden eller til at påbegynde den forberedte udnyttelse.

2. Den tidligere brugers ret kan alene overdrages i levende live eller på grund af dødsfald sammen med den tidligere brugers virksomhed eller den del af virksomheden, i hvilken udnyttelsen eller forberedelserne til udnyttelsen har fundet sted.

Artikel 13

Patenter på fremgangsmåder: bevisbyrde

1. Angår EF-patentet en fremgangsmåde til fremstilling af en ny frembringelse, betragtes enhver identisk frembringelse, der er fremstillet uden patenthaverens samtykke, som fremstillet ved den patenterede fremgangsmåde, medmindre det modsatte bevises.
2. I forbindelse med bevisførelsen for det modsatte skal sagsøgtes berettigede interesse i at beskytte sine fabrikations- og forretningshemmeligheder tilgodeses.

AFDELING 3

EF-PATENTET SOM GENSTAND FOR EJENDOMSRET

Artikel 14

Tilfælde, hvor EF-patentet behandles som et nationalt patent

1. Medmindre andet er fastsat i artikel 15-24, behandles EF-patentet som genstand for ejendomsret i sin helhed og i hele Fællesskabets område som et nationalt patent i den medlemsstat, i hvilken efter det EF-patentregister, der er omhandlet i artikel 56:
 - a) patentansøgeren havde sin bopæl eller sit hjemsted på indleveringsdagen for EF-patentansøgningen, eller
 - b) hvis litra a) ikke kan anvendes, ansøgeren havde et forretningssted på indleveringsdagen, eller
 - c) hvis hverken litra a) eller b) kan anvendes, den af ansøgerens befuldmægtigede, hvis navn er først indført i EF-patentregistret, havde sit forretningssted på indførelsestidspunktet.

I alle andre tilfælde er den nævnte medlemsstat den stat, i hvilken Den Europæiske Patentorganisation har sit hjemsted.

2. Hvis flere personer er indført i EF-patentregistret som ansøgere i forening, gælder stk. 1, første afsnit, for den af ansøgerne, der er nævnt først. Er dette ikke muligt, gælder stk. 1, første afsnit, for den næste i registret indførte ansøger, som det kan anvendes på. Kan stk. 1, første afsnit, ikke anvendes på nogen af ansøgerne, finder stk. 1, andet afsnit, anvendelse.

3. Om en ret får virkning, kan ikke gøres afhængigt af eventuel indførelse i et nationalt patentregister.

Artikel 15

Overførelse

1. Et EF-patent, der indehaves af en virksomhed, kan overføres uafhængigt af overførelsen af virksomheden.
2. Overførelse af en virksomhed i sin helhed indebærer overførelse af EF-patentet, medmindre der i overensstemmelse med den lovgivning, der finder anvendelse på overførelsen, foreligger en aftale om det modsatte, eller hvis dette klart fremgår af omstændighederne. Denne bestemmelse gælder for en kontraktlig forpligtelse til at overføre en virksomhed.
3. Overførelsen af EF-patentet skal være skriftlig og underskrevet af kontraktparterne, medmindre overførelsen er en følge af en retsafgørelse; i modsat fald er overførelsen ugyldig.
4. Overførelsen berører ikke de rettigheder, der er erhvervet af tredjemand før overførelsesdagen, jf. dog artikel 6, stk. 1.
5. En overførelse kan først gøres gældende over for tredjemand, efter at overførelsen er indført i det EF-patentregister, der er omhandlet i artikel 56, og kun i den udstrækning, der fremgår af de dokumenter, der er foreskrevet i den i artikel 59 omhandlede gennemførelsesforordning. Overførelsen kan dog før indførelsen i registret gøres gældende over for tredjemand, som har erhvervet rettigheder efter overførelsesdagen, men som havde kendskab til overførelsen på tidspunktet for erhvervelsen af disse rettigheder.

Artikel 16

Tinglige rettigheder

1. EF-patentet kan uafhængigt af virksomheden pantsættes eller gøres til genstand for anden tinglig ret.
2. De i stk. 1 omhandlede rettigheder skal, hvis en af parterne anmoder herom, indføres i det EF-patentregister, der er omhandlet i artikel 56, og offentliggøres i den i artikel 57 omhandlede EF-Patenttidende.

Artikel 17

Tvangsfuldbyrdelse

1. EF-patentet kan gøres til genstand for tvangsfuldbyrdelse.
2. Tvangsfuldbyrdelse skal, såfremt en af parterne anmoder herom, indføres i det EF-patentregister, der er omhandlet i artikel 56, og offentliggøres i den i artikel 57 omhandlede EF-Patenttidende.

Artikel 18

Konkursbehandling eller lignende

1. Et EF-patent kan alene indgå i konkursbehandling eller lignende i den medlemsstat, på hvis område centret for skyldnerens hovedinteresser befinder sig.
2. Er et EF-patent genstand for sameje mellem flere, finder stk. 1 tilsvarende anvendelse med hensyn til vedkommende medindehavers andel.
3. Indgår et EF-patent i konkursbehandling eller lignende, skal dette indføres i det EF-patentregister, der er omhandlet i artikel 56, og offentliggøres i den i artikel 57 omhandlede EF-Patenttidende på begæring af den kompetente nationale myndighed.

Artikel 19

Aftalte licenser

1. Der kan gives licens til hel eller delvis udnyttelse af et EF-patent i hele eller en del af Fællesskabet. Licensen kan være eksklusiv eller ikke-eksklusiv.
2. De rettigheder, der er knyttet til EF-patentet, kan påberåbes over for en licenshaver, som overtræder en af grænserne i licensaftalen.
3. Artikel 15, stk. 4 og 5, finder tilsvarende anvendelse ved meddelelse eller overførelse af en licens, der vedrører et EF-patent.

Artikel 20

Licensberedskab

1. Indehaveren af et EF-patent kan indlevere en skriftlig erklæring til Myndigheden, ifølge hvilken han er villig til at tillade enhver at udnytte opfindelsen som licenshaver mod passende godtgørelse. I så fald nedsættes de årsgebyrer for opretholdelse af EF-patentet, der forfalder efter modtagelsen af erklæringen; størrelsen af nedsættelsen fastsættes i den i artikel 60 omhandlede forordning om gebyrer. I tilfælde af fuldstændig ændring af ejerforholdet som følge af et søgsmål i henhold til artikel 5, anses erklæringen for at være tilbagetaget fra tidspunktet for indførelsen i EF-patentregistret af navnet på den, der er berettiget til patentet.
2. Erklæringen kan til enhver tid tilbagetages ved skriftlig meddelelse herom til Myndigheden, hvis ingen over for patenthaveren har tilkendegivet at ville udnytte opfindelsen. Tilbagetagelsen får virkning fra Myndighedens modtagelse af nævnte meddelelse. Det beløb, hvormed årsgebyrerne blev nedsat, skal betales inden for en måned fra tilbagetagelsen; artikel 25, stk. 2, finder anvendelse, dog således, at fristen på seks måneder løber fra udløbet af ovennævnte frist.

3. Erklæringen kan ikke indleveres, så længe der er indført en eksklusiv licens i EF-patentregistret, eller såfremt begæring om indførelse af en sådan licens er indgivet til Myndigheden.
4. I kraft af erklæringen er enhver berettiget til som licenshaver at udnytte opfindelsen på de betingelser, som er fastsat i den i artikel 59 omhandlede gennemførelsesforordning. Ved anvendelsen af denne forordning skal en licens, som er erhvervet på denne måde, behandles som en aftalt licens.
5. På skriftlig begæring fra en af parterne fastsætter Kommissionen en passende godtgørelse, jf. stk. 1, eller ændrer den tidligere fastsatte godtgørelse, hvis der er indtruffet eller konstateret omstændigheder, som gør, at den er åbenbart urimelig.
6. Begæring om indførelse af en eksklusiv licens i EF-patentregistret kan ikke fremsættes, når erklæringen er indgivet, medmindre denne er tilbagetaget eller anses for at være tilbagetaget.
7. Medlemsstaterne kan ikke meddele licens ifølge licensberedskab til udnyttelse af et EF-patent.

Artikel 21

Meddelelse af tvangslicenser

1. Efter ansøgning indgivet efter udløbet af en frist på fire år fra indleveringsdagen for patentansøgningen og tre år fra meddelelsen af patentet kan Kommissionen til enhver meddele tvangslicens i anledning af manglende eller utilstrækkelig udnyttelse af et EF-patent, hvis patenthaveren ikke har udnyttet patentet i Fællesskabet på en rimelig måde eller ikke har truffet formålstjenlige og væsentlige forberedelser hertil, medmindre patenthaverens passivitet er lovligt undskyldt. Ved vurderingen af patentets manglende eller utilstrækkelige udnyttelse sondres der ikke mellem frembringelser, der har deres oprindelse i Fællesskabet, og importerede frembringelser.
2. Kommissionen kan efter anmodning meddele en indehaver af et nationalt patent eller EF-patent eller en indehaver af en ret til en plantenyhed, som ikke kan udnytte sit patent (andet patent) eller sin nationale ret eller EF-ret til en plantenyhed uden at krænke et EF-patent (første patent), tvangslicens til udnyttelse af det første patent, hvis den opfindelse eller plantenyhed, der er genstand for det andet patent, eller retten til plantenyheden forudsætter et mærkbart teknisk fremskridt af stor økonomisk betydning i forhold til den opfindelse, der er genstand for det første patent. Kommissionen kan træffe enhver foranstaltning, den finder hensigtsmæssig, for at kontrollere, om det forholder sig således. Ved en tvangslicens til udnyttelse af et afhængigt patent eller en afhængig ret til en plantenyhed er indehaveren af det første patent berettiget til på rimelige vilkår at få en gensidig licens til udnyttelse af den patenterede opfindelse eller den beskyttede plantenyhed.
3. Kommissionen kan i en kriseperiode eller i andre ekstreme nødsituationer eller i en situation, hvor der som følge af en juridisk eller administrativ procedure

skal rådes bod på en praksis, der betragtes som konkurrencebegrænsende, give tilladelse til at udnytte et EF-patent.

4. Er der tale om halvlederteknologi, er udnyttelsen alene mulig i de i stk. 3 omhandlede situationer.
5. En licens eller ret til udnyttelse som omhandlet i stk. 1, 2 og 3 kan kun meddeles, hvis den potentielle bruger har forsøgt at opnå patenthaverens tilladelse på rimelige kommercielle vilkår, uden at forsøget har givet resultat inden for en rimelig frist. Kommissionen kan dog i de i stk. 3 omhandlede situationer fravige denne bestemmelse. I disse situationer underrettes rettigheds-indehaveren så snart, det med rimelighed kan anses for muligt.
6. Reglerne for og proceduren ved anvendelsen af de i denne artikel indeholdte principper fastlægges i gennemførelsesforordningen.

Artikel 22

Betingelser vedrørende tvangslicenser

1. Ved meddelelsen af tvangslicens i medfør af artikel 21 angiver Kommissionen, hvilke former for brug der er omfattet, og hvilke betingelser der skal overholdes. Følgende bestemmelser finder anvendelse:
 - a) en sådan brugs omfang og varighed skal begrænses til det formål, hvortil den blev tilladt
 - b) en sådan brug må ikke være eksklusiv
 - c) en sådan brug må ikke kunne overdrages, undtagen hvad angår den del af den pågældende virksomhed eller goodwill, som brugen kommer tilgode
 - d) enhver sådan brug skal overvejende tillades med henblik på forsyning af Fællesskabets indre marked, medmindre det er nødvendigt at råde bod på en praksis, der efter juridisk eller administrativ behandling er fundet konkurrencebegrænsende
 - e) Kommissionen kan efter begrundet anmodning beslutte, at tilladelsen skal ophøre, forudsat at de således bemyndigede personers legitime interesser er beskyttet på passende måde, hvis og når de forhold, der førte til tilladelsen, ophører med at eksistere og efter al sandsynlighed ikke vil opstå igen
 - f) licenshaveren skal til rettighedsindehaveren betale et passende vederlag under hensyn til tilladelsens økonomiske værdi og til en eventuel nødvendighed af at råde bod på en konkurrencebegrænsende praksis
 - g) i tilfælde af tvangslicens til udnyttelse af et afhængigt patent eller en ret til en plantenyhed må den brug, der tillades vedrørende det første patent, ikke kunne overdrages, medmindre det andet patent eller retten til plantenyheden ligeledes overdrages.

2. Medlemsstaterne kan ikke meddele tvangslicenser til udnyttelse af et EF-patent.

Artikel 23

Retsvirkning over for tredjemand

1. De i artikel 16-22 omhandlede overdragelser af rettigheder i forbindelse med EF-patenter har først virkning over for tredjemand i alle medlemsstaterne, når de er indført i EF-patentregistret. En sådan overdragelse har dog også forud for indførelsen i registret virkning over for tredjemand, som har erhvervet rettigheder til patentet efter tidspunktet for den pågældende overdragelse, men som var bekendt med den på tidspunktet for erhvervelsen af rettigheden.
2. Stk. 1 finder ikke anvendelse på en person, der erhverver EF-patentet eller en ret til EF-patentet ved overdragelse af virksomheden som helhed eller ved en anden generel overdragelse.

Artikel 24

EF-patentansøgning som genstand for ejendomsret

1. Artikel 14-19, artikel 21, stk. 3-6, samt artikel 22 finder tilsvarende anvendelse på EF-patentansøgninger.
2. Rettigheder erhvervet af tredjemand over en EF-patentansøgning som omhandlet i stk. 1 gælder tillige i forhold til det EF-patent, der meddeles på grundlag af ansøgningen.

KAPITEL III

OPRETHOLDELSE, OPHØR OG UGYLDIGHED AF EF-PATENTER

AFDELING 1

OPRETHOLDELSE OG OPHØR

Artikel 25

Årsgebyrer

1. Årsgebyrer for opretholdelse af EF-patenter betales til Myndigheden i overensstemmelse med bestemmelserne i den i artikel 60 omhandlede gennemførelsesforordning. Årsgebyrerne betales for de år, der følger efter det år, i hvilket meddelelsen om udstedelse af patentet er blevet offentliggjort i den i artikel 57 omhandlede EF-Patenttidende.
2. Er et årsgebyr ikke betalt på forfaldsdagen, kan det gyldigt betales inden seks måneder fra forfaldsdagen, når der samtidig betales et tillægsgebyr.

3. Hvis et årsgebyr for EF-patentet forfalder inden to måneder fra den dag, på hvilken meddelelsen om udstedelsen af det europæiske patent er offentliggjort, anses det pågældende årsgebyr for at være gyldigt betalt, når det betales inden for den i stk. 2 nævnte frist. Der opkræves intet tillægsgebyr.

Artikel 26

Afkald

1. Der kan alene gives afkald på EF-patentet i dets helhed.
2. Afkald skal gives skriftligt over for Myndigheden af patenthaveren. Det har først virkning, når det er indført i EF-patentregistret.
3. Er en tredjemand indført i EF-patentregistret som indehaver af en tinglig ret, eller er der i tredjemands navn sket indførelse i registret i medfør af artikel 5, stk. 4, første punktum, indføres afkaldet kun med vedkommendes samtykke. Hvis en licens er indført i registret, kan afkaldet kun indføres, hvis patenthaveren godtgør, at han forud har underrettet licenshaveren om, at han har til hensigt at give afkald; denne indførelse finder sted ved udløbet af den frist, der er fastsat i den i artikel 59 omhandlede gennemførelsesforordning.

Artikel 27

Ophør

1. EF-patentet ophører:
 - a) ved udløbet af et tidsrum på 20 år fra indleveringsdagen for ansøgningen
 - b) hvis patenthaveren giver afkald på patentet efter bestemmelserne i artikel 26
 - c) hvis et årsgebyr og et eventuelt tillægsgebyr ikke er betalt til den fastsatte tid.
2. Er et årsgebyr og et eventuelt tillægsgebyr ikke betalt til den fastsatte tid, betragtes EF-patentet som ophørt den dag, på hvilken årsgebyret forfalder.

AFDELING 2

EF-PATENTETS UGYLDIGHED

Artikel 28

Ugyldighedsgrunde

1. EF-patentet kan alene erklæres ugyldigt af følgende grunde:
 - a) at genstanden for patentet ikke er patenterbar efter bestemmelserne i München-konventionens artikel 52-57

- b) at patentet ikke forklarer opfindelsen på en måde, der er tilstrækkelig klar og fyldestgørende til, at en fagmand kan udøve opfindelsen
 - c) at genstanden for patentet går videre end indholdet af patentansøgningen, som denne er indleveret, eller, hvis patentet er meddelt på grundlag af en afdelt ansøgning eller en ny patentansøgning indleveret i overensstemmelse med München-konventionens artikel 61, at genstanden for patentet går videre end indholdet af den oprindelige ansøgning, som denne er indleveret
 - d) at patentbeskyttelsen er blevet udvidet
 - e) at patenthaveren ikke er berettiget til patentet efter denne forordnings artikel 4, stk. 1 og 2
 - f) at genstanden for patentet ikke er ny i forhold til genstanden for en national patentansøgning eller et nationalt patent, der er blevet offentligt tilgængeligt i en medlemsstat på eller efter indleveringsdagen, eller, hvis der er begæret prioritet, på prioritetsdagen for EF-patentet, men som har en tidligere indleverings- eller prioritetsdag.
2. Hvis ugyldighedsgrundene kun angår en del af patentet, afsiges ugyldigkendelsen i form af en tilsvarende begrænsning af patentet. Begrænsningen kan finde sted ved en ændring af kravene, beskrivelsen eller tegningerne.

Artikel 29

Virkninger af ugyldighed

1. I det omfang EF-patentet erklæres helt eller delvis ugyldigt, anses de virkninger, der er fastsat i denne forordning, for ikke at have eksisteret.
2. Den tilbagevirkende kraft, der er knyttet til patentets ugyldighed, berører ikke:
 - a) afgørelser i sager om patentkrænkelser, som har fået retskraft og er blevet fuldbyrdet før ugyldigkendelsen
 - b) aftaler, der er indgået før afgørelsen om ugyldighed, i det omfang de er blevet opfyldt før afgørelsen. Beløb, der er erlagt i henhold til den pågældende aftale, kan dog ud fra rimelighedshensyn tilbagesøges, i det omfang omstændighederne berettiger det.

KAPITEL IV

KOMPETENCEN OG RETSPLEJEN I RETSSAGER VEDRØRENDE ET EF-PATENT

AFDELING 1

SAGER OM GYLDIGHED, KRÆNKELSE OG UDNYTTELSE AF ET EF-PATENT

Artikel 30

Retssager og krav vedrørende et EF-patent - sager, hvori EF-retten for intellektuel ejendomsret er enekompetent

1. EF-patentet kan gøres til genstand for sager om ugyldighed og krænkelse samt om anerkendelse af, at der ikke foreligger patentkrænkelse, og sager om udnyttelse af patentet eller om en ret på grundlag af tidligere udnyttelse af patentet såvel som for en begæring om begrænsning, modkrav med påstand om ugyldighed eller krav om anerkendelse af patentets ophør. EF-patentet kan tillige gøres til genstand for erstatningssager eller –krav.
2. EF-patentet kan ikke gøres til genstand for en sag om trussel om krænkelse.
3. EF-retten for intellektuel ejendomsret er enekompetent til at behandle de i stk. 1 omhandlede sager og krav. Disse rejses i første instans ved rettens førsteinstansafdeling.
4. Med forbehold af bestemmelserne i traktaten og denne forordning fastsættes betingelserne og retningslinjerne vedrørende de i stk. 1 nævnte sager og krav samt bestemmelserne om de afgørelser, der afsiges, i statuten eller procesreglementet for EF-retten for intellektuel ejendomsret.

Artikel 31

Sag om ugyldighed

1. Sager om ugyldighed af et EF-patent kan alene støttes på en af de ugyldighedsgrunde, der er angivet i artikel 28, stk. 1.
2. Enhver kan rejse sag om ugyldighed; men i det i artikel 28, stk. 1, litra e), omhandlede tilfælde kan sagen dog alene rejses af den person, der har ret til at være indført i EF-patentregistret som patenthaver, eller i forening af de personer, der har ret til at være indført som medindehavere af patentet, jf. artikel 5.
3. Sag kan rejses, også selv om der endnu kan rejses indsigelse, eller en indsigelsessag verserer for Myndigheden.
4. Sag kan rejses, selv om EF-patentet er ophørt.

Artikel 32

Modkrav med påstand om ugyldighed

1. Modkrav med påstand om EF-patentets ugyldighed kan alene støttes på de ugyldighedsgrunde, der er angivet i artikel 28, stk. 1.
2. Hvis modkravet fremføres i en tvist, hvori patenthaveren ikke allerede er part, underrettes patenthaveren herom, ligesom han kan intervenere i tvisten.

Artikel 33

Sag om krænkelse

1. Sag om krænkelse kan alene støttes på de forhold, der er omhandlet i artikel 7, 8 og 19.
2. Sag om krænkelse anlægges af patenthaveren. Indehaveren af en aftalt licens kan, medmindre andet er bestemt i aftalen, kun anlægge sag om krænkelse med patenthaverens samtykke. Dog kan indehaveren af en eksklusiv licens samt indehaveren af en licens meddelt ifølge licensberedskab og af en tvangslicens anlægge en sådan sag, hvis patenthaveren ikke selv anlægger sag efter at være blevet opfordret hertil.
3. Patenthaveren kan intervenere i en sag om krænkelse, der er anlagt af licenshaveren i medfør af stk. 2.
4. Enhver licenshaver kan intervenere i en sag om krænkelse, der er anlagt af patenthaveren i medfør af stk. 2, med henblik på at opnå erstatning for sit eget tab.

Artikel 34

Sag om anerkendelse af, at der ikke foreligger patentkrænkelse

1. Enhver kan anlægge sag mod patenthaveren eller indehaveren af en eksklusiv licens med påstand om anerkendelse af, at den erhvervsvirksomhed, han udøver eller har truffet konkrete forberedelser til at udøve eller påtænker at udøve, ikke krænker de i artikel 7, 8 og 19 omhandlede rettigheder.
2. Et EF-patents gyldighed kan ikke anfægtes ved en sag om anerkendelse af, at der ikke foreligger patentkrænkelse.

Artikel 35

Sag om udnyttelse af opfindelsen før meddelelsen af patentet

Sag om udnyttelse af opfindelsen i det tidsrum, der er nævnt i artikel 11, stk. 1, kan anlægges af patentansøgeren eller patenthaveren. En indehaver af en eksklusiv licens kan dog anlægge en sådan sag, såfremt patenthaveren ikke selv anlægger sag efter at være blevet opfordret hertil.

Artikel 36

Sag om en ret på grundlag af en tidligere udnyttelse af opfindelsen

Sag om en ret på grundlag af en tidligere udnyttelse af et patent, jf. artikel 12, stk. 1, anlægges af den tidligere bruger eller af den person, til hvem den tidligere bruger har overdraget sin ret i henhold til artikel 12, stk. 2, med påstand om anerkendelse af retten til at udnytte den pågældende opfindelse.

Artikel 37

Begæring om begrænsning

1. På begæring af patenthaveren kan EF-patentet begrænses ved ændring af patentkravene, beskrivelsen eller tegningerne.
2. Begæringen kan ikke indleveres, så længe indsigelse endnu kan rejses, eller så længe en indsigelsessag eller en sag om ugyldighed endnu verserer.
3. Begæringen kan alene antages til behandling, såfremt den person, der har en tinglig ret, der er indført i EF-patentregistret, eller på hvis vegne der er foretaget indførelse i registret i medfør af artikel 5, stk. 4, første punktum, giver sit samtykke. Er en licens indført i registret, kan begæringen kun antages til behandling, såfremt patenthaveren godtgør, at licenshaveren har givet sit samtykke, eller efter udløbet af en frist på tre måneder fra det tidspunkt, hvor patenthaveren godtgør, at han har underrettet licenshaveren om, at han har til hensigt at begrænse patentet.
4. Såfremt EF-retten for intellektuel ejendomsret ved procedures afslutning finder, at ingen af de i artikel 28 omhandlede ugyldighedsgrunde efter patenthaverens ændringer er til hinder for opretholdelsen af EF-patentet, beslutter retten at begrænse patentet i overensstemmelse med ændringerne. Finder retten, at ændringerne ikke kan accepteres, afviser den begæringen.

Artikel 38

Krav om anerkendelse af ophør

Enhver kan fremsætte krav om anerkendelse af EF-patentets ophør af de grunde, der er nævnt i artikel 27.

Artikel 39

Anke

1. De afgørelser fra EF-retten for intellektuel ejendomsret, der er afsagt af rettens førstestansafdeling i forbindelse med sager og krav rejst i henhold til bestemmelserne i denne afdeling, kan indankes for rettens appelafdeling.
2. Ankesagen skal anlægges ved appelafdelingen inden to måneder fra forkyndelsen af afgørelsen i henhold til statuten for EF-retten for intellektuel ejendomsret.

3. Appellafdelingen er kompetent til at tage stilling til både faktiske og retlige spørgsmål og kan såvel annullere som ændre den appellerede afgørelse.
4. Adgang til anke har enhver part i sagen for EF-retten for intellektuel ejendomsret, for så vidt rettens afgørelse er gået ham imod.
5. Anke har opsættende virkning. Førsteinstansafdelingen kan dog gøre sin afgørelse eksigibel, i givet fald mod sikkerhedsstillelse.

Artikel 40

Kommissionens handleevne

1. Hvis hensynet til Fællesskabets interesser kræver det, kan Kommissionen anlægge sag for EF-retten for intellektuel ejendomsret med påstand om ugyldigkendelse af EF-patentet.
2. Kommissionen kan tillige på den i stk. 1 fastsatte betingelse intervenere i alle sager, der verserer for EF-retten for intellektuel ejendomsret.

Artikel 41

Den territoriale kompetence

EF-retten for intellektuel ejendomsret er i de i artikel 33-36 omhandlede sager kompetent til at tage stilling til handlinger, der er begået, og aktiviteter, der er iværksat, på hele eller en del af det geografiske område eller det rum, hvor denne forordning finder anvendelse.

Artikel 42

Foreløbige og sikrende forholdsregler

EF-retten for intellektuel ejendomsret kan i medfør af sin statut anvende ethvert foreløbigt og bevarende retsmiddel, der er nødvendigt.

Artikel 43

Sanktioner

Når EF-retten for intellektuel ejendomsret i en sag, der er omhandlet i artikel 33, fastslår, at sagsøgte har krænket et EF-patent, kan den afsige følgende kendelser:

- a) en kendelse, hvorved sagsøgte forbydes at fortsætte krænkelsen
- b) en kendelse om beslaglæggelse af de patentkrænkende frembringelser
- c) en kendelse om beslaglæggelse af de genstande, materialer og instrumenter, hvorved den beskyttede opfindelse skal iværksættes, og som er blevet leveret eller tilbudt leveret på de i artikel 8 fastsatte betingelser
- d) enhver kendelse om iværksættelse af andre sanktioner, der er tilpasset omstændighederne eller kan sikre overholdelsen af de i litra a), b) og c) omhandlede kendelser.

Artikel 44

Erstatningssager og -krav

1. EF-retten for intellektuel ejendomsret kan påbyde betaling af erstatning for skader i forbindelse med de i artikel 31-36 omhandlede sager.
2. Ved fastsættelsen af en passende erstatning tager retten hensyn til alle relevante forhold, som f.eks. de økonomiske konsekvenser af skaden for skadelidte og parternes adfærd og gode eller onde tro. Erstatningen har ikke karakter af straf.
3. Ved anvendelsen af stk. 2 formodes den påståede patentkrænker, der har bopæl eller hjemsted i en medlemsstat, hvis officielle sprog, der ligeledes er et af Fællesskabets officielle sprog, ikke er det sprog, på hvilket patentet er meddelt eller på hvilket en oversættelse af patentet er blevet gjort offentligt tilgængelig i medfør af artikel 58, indtil det modsatte er bevist, ikke at have vidst eller ikke at have haft rimelige grunde til at vide, at han krænkede patentet. I en sådan situation skal erstatning for krænkelse alene betales for det tidsrum, der løber fra det tidspunkt, på hvilket den formodede patentkrænker har fået tilstillet en oversættelse af patentet på dette officielle sprog i den medlemsstat, i hvilken han har bopæl eller hjemsted.
4. Hvis den i stk. 3 omhandlede medlemsstat har to eller flere officielle sprog, der ligeledes er officielle sprog i Fællesskabet, har patentkrænkeren krav på, at oversættelsen tilstilles ham på det af sprogene, han kender.

Artikel 45

Forældelse

Sager om udnyttelse, om en ret, der bygger på tidligere udnyttelse, samt sager om krænkelse og erstatning som omhandlet i denne afdeling forældes efter fem år fra tidspunktet for de begivenheder, der har givet anledning til sagerne, eller, hvis sagsøgeren ikke har haft kendskab til begivenhederne, da de fandt sted, fra det tidspunkt, hvor han har eller burde have fået kendskab til dem.

AFDELING 2

KOMPETETENCEN OG RETSPLEJEN I ANDRE RETSSAGER VEDRØRENDE ET EF-PATENT

Artikel 46

De nationale retters kompetence

Medlemsstaternes nationale retter er kompetente til at behandle sager vedrørende EF-patentet, der ikke henhører under hverken Domstolens enekompetence i medfør af traktaten eller EF-retten for intellektuel ejendomsrets enekompetence i medfør af kapitel IV, afdeling 1.

Artikel 47

Anvendelse af Bruxelles-konventionen

Medmindre andet er bestemt i denne forordning, finder bestemmelserne i konventionen om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager, der blev underskrevet i Bruxelles den 27. september 1968⁵, anvendelse på sager anlagt ved de nationale retter samt på de afgørelser, der træffes i disse sager.

Artikel 48

Sager om retten til patent mellem arbejdsgivere og arbejdstagere

1. Uanset de bestemmelser, der finder anvendelse i medfør af artikel 47, er alene retterne i den medlemsstat, hvis lovgivning er bestemmende for retten til EF-patentet jf. artikel 4, stk. 2, kompetente i sager mellem arbejdsgivere og arbejdstagere vedrørende retten til patent.
2. En værnetingsaftale er kun gyldig, hvis den er indgået efter tvistens opståen, eller hvis den tillader arbejdstageren at anlægge sag for andre retter end de retter, der er kompetente i medfør af stk. 1.

Artikel 49

Sager om tvangsfuldbyrdelse vedrørende et EF-patent

Uanset de bestemmelser, der finder anvendelse i medfør af artikel 47, har alene retterne og andre myndigheder i den efter artikel 14 fastlagte medlemsstat kompetence med hensyn til tvangsfuldbyrdelse vedrørende et EF-patent.

Artikel 50

Supplerende bestemmelser om kompetence

1. I den medlemsstat, hvis retter er kompetente i henhold til artikel 47, indbringes sager for de retter, der ville have stedlig og saglig kompetence i tilfælde af sager vedrørende nationale patenter meddelt i den pågældende medlemsstat.
2. Hvis ingen ret ifølge artikel 47 og 48 samt denne artikels stk. 1 har kompetence til at afgøre en sag vedrørende EF-patenter, kan den pågældende sag indbringes for retterne i den medlemsstat, i hvilken Den Euro-pæiske Patentorganisation har sit hjemsted.

Artikel 51

Forpligtelser for den nationale ret

1. En national ret, for hvilken en sag eller et krav, der er omhandlet i artikel 30, er indbragt, skal af egen drift erklære sig inkompetent.

⁵ EFT C 27 af 26.1.1998, s. 3.

2. En national ret, for hvilken en anden sag eller et krav vedrørende et EF-patent end de i artikel 30 omhandlede sager er indbragt, skal betragte patentet som gyldigt, medmindre EF-retten for intellektuel ejendomsret ved en retskraftig afgørelse har erklæret patentet ugyldigt.
3. En national ret, for hvilken en anden sag eller et andet krav vedrørende et EF-patent end de i artikel 30 omhandlede sager er indbragt, skal udsætte sagen, hvis den finder, at en afgørelse vedrørende en sag eller et krav som omhandlet i artikel 30 er en nødvendig forudsætning for domsafsigelsen. Retten skal udsætte sagen enten af egen drift efter høring af parterne, når en sag eller et krav, der er omhandlet i artikel 30, er indbragt for EF-retten for intellektuel ejendomsret, eller på begæring af en af parterne og efter høring af de øvrige parter, hvis sagen eller kravet endnu ikke er blevet indbragt for EF-retten. I sidstnævnte tilfælde opfordrer den nationale ret parterne til at indbringe sagen eller kravet for EF-retten inden for en af den nationale ret selv fastsat frist. Sker dette ikke inden udløbet af fristen, fortsættes behandlingen af sagen.

Artikel 52

Procesretlige regler

Medmindre andet er fastsat i denne forordning, anvender den nationale ret de retsplejeregler, som gælder for tilsvarende sager vedrørende nationale patenter i den medlemsstat, på hvis område den nationale ret er beliggende.

AFDELING 3

VOLDGIFT

Artikel 53

Voldgift

Dette kapitels bestemmelser om kompetence og retspleje begrænser ikke anvendelsen af medlemsstaternes nationale voldgiftsbestemmelser. EF-patenter kan dog ikke erklæres ugyldige under en voldgiftssag.

KAPITEL V

INDVIRKNING PÅ NATIONAL LOVGIVNING

Artikel 54

Forbud mod dobbeltbeskyttelse

1. For så vidt et nationalt patent, som er meddelt i en medlemsstat, vedrører en opfindelse, for hvilken et EF-patent er meddelt den samme opfinder eller dennes retsefterfølger med samme ansøgningsdag, eller, såfremt der er begæret prioritet med samme prioritetsdag, ophører det nationale patent at have virkning i den udstrækning, det dækker den samme opfindelse som EF-patentet, fra den dag, på hvilken:

- a) fristen for at rejse indsigelse mod Myndighedens beslutning om at meddele EF-patentet er udløbet, uden at en sådan indsigelse er rejst,
 - b) behandlingen af indsigelsen er afsluttet med en afgørelse om at opretholde EF-patentet, eller
 - c) det nationale patent er meddelt, hvis denne dag ligger efter den i litra a) eller litra b) nævnte dag.
2. Stk. 1 finder anvendelse, uanset om EF-patentet senere ophører eller kendes ugyldigt.
 3. Hver medlemsstat kan fastsætte den procedure, hvorved det fastslås, at det nationale patents virkning ophører helt, eller i givet fald delvist. Medlemsstaten kan også fastsætte, at virkningen af det nationale patent ophører *ex tunc*.
 4. Samtidig beskyttelse i henhold til et EF-patent eller en EF-patentansøgning og et nationalt patent eller en national patentansøgning er sikret indtil den dag, der er omhandlet i stk. 1.

Artikel 55

Nationale brugsmønstre og tilsvarende certifikater

Artikel 54 finder anvendelse på brugsmønstre og tilsvarende certifikater og på ansøgninger herom i de medlemsstater, hvis lovgivning indeholder hjemmel for sådanne former for beskyttelse.

KAPITEL VI

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 56

EF-patentregistret

Myndigheden fører et EF-patentregister i hvilket de oplysninger, hvis indførelse er foreskrevet i denne forordning, optages. Registret er offentligt tilgængeligt.

Artikel 57

EF-Patenttidende

Myndigheden udgiver periodisk en EF-Patenttidende. Denne indeholder de oplysninger, der er optaget i EF-patentregistret, samt alle øvrige oplysninger, hvis offentliggørelse er foreskrevet i nærværende forordning eller i gennemførelsesforordningen.

Artikel 58

Fakultative oversættelser

Patenthaveren har mulighed for at forelægge Myndigheden og til denne indlevere en oversættelse af sit patent til flere af eller alle de af medlemsstaternes officielle sprog, der er officielle sprog i Fællesskabet. Myndigheden gør disse oversættelser offentligt tilgængelige.

Artikel 59

Gennemførelsesforordning

1. Reglerne for anvendelsen af nærværende forordning fastsættes i en gennemførelsesforordning.
2. Gennemførelsesforordningen vedtages og ændres efter proceduren i artikel 61, stk. 2.

Artikel 60

Gennemførelsesforordning vedrørende gebyrer

1. I gebyrforordningen fastsættes årsgebyrerne for opretholdelse af patenter, herunder tillægsgebyr, gebyrernes størrelse og opkrævningsmåde.
2. Gebyrforordningen vedtages og ændres efter proceduren i artikel 61, stk. 2.

Artikel 61

Nedsættelse af et udvalg samt procedure for vedtagelse af gennemførelsesforordningerne

1. Kommissionen bistås af et udvalg, der benævnes "Udvalget vedrørende Gebyrer og Gennemførelsesbestemmelser til Forordningen om EF-patenter", der består af repræsentanter for medlemsstaterne, og som har Kommissionens repræsentant som formand.
2. Når der henvises til nærværende stykke, finder den i artikel 5 i afgørelse 1999/468/EF omhandlede forskriftsprocedure anvendelse i overensstemmelse med samme afgørelses artikel 7.
3. Det i artikel 5, stk. 6, i afgørelse 1999/468/EF omhandlede tidsrum er på tre måneder.

Artikel 62

Rapport om gennemførelsen af denne forordning

Hvert femte år fra denne forordnings ikrafttræden offentliggør Kommissionen en rapport om forordningens gennemførelse. I denne rapport skal der særlig lægges vægt på virkningen af de omkostninger, der er forbundet med opnåelse og opretholdelse af EF-patentet, og virkningen af systemet for tvister om krænkelse og gyldighed.

Artikel 63

Ikrafttræden

1. Denne forordning træder i kraft tres dage efter offentliggørelsen i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.
2. EF-patentansøgninger kan indleveres til Myndigheden fra den dato, der fastsættes af Kommissionen i en beslutning truffet efter proceduren i artikel 61, stk. 2.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den

På Rådets vegne

Formand

FINANSIERINGSOVERSIGT

1. FORANSTALTNINGENS BETEGNELSE

Forslag til Rådets forordning om EF-patenter.

2. BUDGETPOST(ER)

Andre institutioner.

3. RETSGRUNDLAG

Traktatens artikel 308.

4. BESKRIVELSE AF FORANSTALTNINGEN

4.1 Foranstaltningens generelle formål

I forbindelse med Fællesskabets planlagte tiltrædelse af Münchenkonventionen af 5. oktober 1973 om meddelelse af europæiske patenter tager dette forslag sigte på at indføre et EF-patentsystem. Det fremtidige EF-patent vil i medfør af Münchenkonventionens bestemmelser være et europæisk patent, i hvilket Fællesskabets område er designeret. Derfor finder denne foranstaltning anvendelse i den fase, der følger efter Den Europæiske Patentmyndigheds meddelelse af patentet. Denne myndighed får i henhold til den reviderede Münchenkonvention til opgave at behandle alle EF-patentansøgninger, meddele EF-patenter og forvalte disse. Det skal bemærkes, at det fremtidige EF-patentsystem skal komplettere medlemsstaternes patentret.

Det er tanken, at der skal indføres et domstolssystem med en central retsinstans til behandling af sager om EF-patenter. Oprettelsen af den kompetente retsinstans vil dog ske uafhængigt af dette forslag og uden for forslaget rammer. Endelig vedrører dette forslag et system med tvangslicenser. Bestemmelserne om gebyrer og om gennemførelse af forordningen vil blive iværksat gennem et forskriftsudvalg.

4.2 Foranstaltningens varighed og nærmere bestemmelser for dens forlængelse

Ubestemt.

5. KLASSIFIKATION AF UDGIFTERNE/INDTÆGTERNE

- Den Europæiske Patentorganisation, hvorunder Den Europæiske Patentmyndighed hører, er en - også i økonomisk henseende - uafhængig, international organisation. Myndigheden finansierer sine aktiviteter gennem forskellige former for gebyrer. I modsætning til visse EF-agenturer vil Myndigheden ikke modtage tilskud fra Fællesskabet. Myndighedens indtægter og udgifter er derfor EF-budgettet uvedkommende.

- Oprettelse af en central, specialiseret retsinstans (EF-retten for intellektuel ejendomsret).

6. UDGIFTERNE/INDTÆGTERNES ART

7. FINANSIEL VIRKNING (DEL B)

Ingen.

8. FORHOLDSREGLER MOD SVIG

9. OPLYSNINGER OM COST-EFFECTIVENESS

9.1 Specifikke og kvantificerbare mål, målgruppe

EF-patentet er et enhedscertifikat, der har gyldighed i hele Fællesskabets område. EF-patentet kan kun meddeles, overføres, kendes ugyldigt eller ophøre for hele Fællesskabet. Som følge af EF-patentets geografiske dækning og enheds karakter, den centraliserede procedure for meddelelse af patentet og den påtænkte sprogordning, der forventes at medføre væsentligt lavere administrationsomkostninger, tilfører EF-patentet Fællesskabet en betydelig merværdi i forhold til de eksisterende nationale og internationale patent-systemer. EF-patentet vil således forbedre det indre markeds funktion og bl.a. fremme den frie bevægelighed for patenterede frembringelser.

9.2 Begrundelse for foranstaltningen

Forordningen skal udgøre den retlige ramme om EF-patentet.

Kommissionens rolle vil være at meddele tvangslicenser til udnyttelse af EF-patenter. I modsætning til, hvad der gælder i dag, vil disse licenser blive benyttet i forbindelse med en enhedsrettighed, der dækker hele EU's område. Derfor er meddelelsen af licenser nødvendigvis en opgave, der henhører under Kommissionens kompetence.

Kommissionen vil blive bistået af et udvalg vedrørende gebyrer og gennemførelsesbestemmelser til den fremtidige forordning i henhold til bestemmelserne i afgørelse 1999/468/EF. I gennemførelsesforordningen skal reglerne for anvendelsen af forordningen fastsættes. Da Den Europæiske Patentmyndighed ikke har status som EF-agentur eller –organ, skal der nedsættes et udvalg til overvågning af anvendelsen af de regler, der er fastsat i EF-forordningen. Den Europæiske Patentmyndighed vil dog bevare sin økonomiske uafhængighed. Udvalgets driftsomkostninger skal derfor afholdes over fællesskabsbudgettet.

9.3 Overvågning og evaluering af foranstaltningen

I henhold til artikel 62 i forslaget til forordning skal Kommissionen hvert femte år offentliggøre en rapport om gennemførelsen af forordningen. Disse rapporter skal bl.a. indeholde en økonomisk evaluering.

10. UDGIFTER TIL ADMINISTRATION (DET ALMINDELIGE BUDGETS DEL A, SEKTION III)

Den faktiske afsættelse af de nødvendige administrative ressourcer sker ved Kommissionens årlige afgørelse om ressourcetildeling, især under hensyntagen til antallet af ansatte og de supplerende beløb, der måtte være tildelt af budgetmyndigheden.

10.1 Indvirkningen på antallet af stillinger

Stillingstype		Antal ansatte, der skal tilknyttes forvaltningen af foranstaltningen		Heraf		Varighed
				ved anvendelse af eksisterende ressourcer i det pågældende GD eller den pågældende tjeneste	ved anvendelse af yderligere ressourcer	
Tjenestemænd eller midlertidigt ansatte	A	2			2	Ubestemt
	B	0,5			0,5	
	C	0,5			0,5	
Andre ressourcer						
I alt		3			3	

10.2 De supplerende menneskelige ressourcers samlede finansielle indvirkning

10.2.1. *Tvangslicenser*

Det forventes, at der hvert år vil blive indgivet ca. 10 ansøgninger om tvangslicenser i medfør af den fremtidige forordnings artikel 21. Dette skøn bygger på erfaringerne med medlemsstaternes nationale patentsystemer.

Denne teknisk og juridisk meget komplekse opgave påhviler Kommissionen. Det bør sikres, at der til stadighed er ansatte, der kan behandle disse ansøgninger, som under alle omstændigheder kræver en kommissionsbeslutning, uanset om ansøgningen imødekommes eller afvises. Tre ansatte/år x 108 000 EUR skulle være tilstrækkeligt til at behandle disse ansøgninger om meddelelse af tvangslicenser.

(EUR)

	Beløb	Faste stillinger
Tjenestemænd eller midlertidigt ansatte		
A	216 000	2 x 108 000
B	54 000	0,5 x 108 000
C	54 000	0,5 x 108 000
Andre ressourcer (budgetpost angives)		
I alt	324 000	3 x 108 000

10.2.2. Den centrale, specialiserede retsinstans' funktion

Meddelelsen af EF-patenter vil kunne føre til tvister mellem private, særlig om gyldigheden og krænkelsen af de meddelte patenter. En central, specialiseret EF-retsinstans, der vil blive oprettet uden for dette forslags rammer, vil være kompetent til at afgøre sådanne tvister.

Denne retsinstans vil sandsynligvis i sine første år kun få forelagt forholdsvis få sager. Men ud fra de erfaringer, der er opnået på andre områder, der er beslægtet med det fremtidige EF-patent, forventes det, at EF-retsinstansen efter en periode på fem år fra starttidspunktet vil få ca. 600-1 000 sager forelagt årligt. En af specialrettens afdelinger forventes at kunne afgøre ca. 200 sager om året. Hvis antallet af sager stiger og når op på 1 000 om året, vil det således blive nødvendigt at oprette fem afdelinger.

Hver afdeling vil bestå af tre dommere bistået af to tjenestemænd i kategori A og to sekretærer i kategori C.

(EUR)

	Beløb	Faste stillinger
Tjenestemænd eller midlertidigt ansatte		
A	2 700 000	5 x 5 x 108 000
B		
C	1 080 000	2 x 5 x 108 000
Andre ressourcer (budgetpost angives)		
I alt	3 780 000	7 x 5 x 108 000

10.3 Forøgelse af andre driftsudgifter som følge af foranstaltningen, bl.a. omkostninger ved afholdelse af møder i udvalg og ekspertgrupper

(EUR)

Budgetpost (nr. og betegnelse)	Beløb	Beregningsmetode (Udgangspunkt: 4 møder om året)
A – 7030	9 100 EUR x 4	14 x 650 EUR (rejseomkostninger for regeringseksperter) x 4
I alt	36 400 EUR	

Beløbene svarer til de samlede udgifter til foranstaltningen, hvis dennes varighed er bestemt, eller til udgifterne over 12 måneder, hvis foranstaltningens varighed er ubestemt.

KONSEKVENSANALYSE
FORSLAGETS KONSEKVENSER FOR VIRKSOMHEDERNE, HERUNDER ISÆR
SMÅ OG MELLEMLISTORE VIRKSOMHEDER (SMV'ER)

FORSLAGETS TITEL

Rådets forordning om EF-patenter.

Referencenummer for dokumentet.

FORSLAGET

1. *Hvorfor er der i betragtning af nærhedsprincippet behov for en EF-lovgivning på området, og hvad er hovedformålet?*

Forslaget tager sigte på at indføre et system med enhedspatenter, der dækker hele Fællesskabets område. På grund af nationale patenters geografiske dækning kan de forfulgte mål ikke opnås af medlemsstaterne hver for sig eller samlet.

KONSEKVENSER FOR VIRKSOMHEDERNE

2. *Hvem berøres af forslaget?*

– *Hvilke erhvervssektorer berøres?*

Alle sektorer er interesseret i at beskytte opfindelser.

– *Berøres SMV'er i højere grad end store virksomheder?*

EF-patentet henvender sig til såvel små som mellemstore virksomheder, idet det beskytter opfindelser og nyskabelser (industriprodukter og –processer). EF-patentet fremmer innovationen i SMV'er.

– *Er de berørte virksomheder koncentreret i bestemte regioner i EF?*

Hele Fællesskabets område er berørt.

3. *Hvilke foranstaltninger skal virksomhederne træffe i henhold til forslaget?*

Som led i et informationsprogram og eventuelt et uddannelsesprogram skal de nationale patentmyndigheder og Kommissionen bevidstgøre de respektive virksomheder om fordelene ved et EF-patent og de formaliteter, der skal opfyldes.

4. *Hvilke økonomiske virkninger forventes forslaget at få for beskæftigelsen, investeringerne og oprettelsen af nye virksomheder samt for virksomhedernes konkurrenceevne?*

Innovation er af største betydning for konkurrenceevnen, væksten og beskæftigelsen i EU. Beskyttelsen af opfindelser gennem patentretten skal være en belønning til opfinderen for den opfindsomhed, han har udvist. På

patentområdet er det nødvendigt, at Fællesskabet råder over en retlig og forskriftsmæssig ramme, der er mindst lige så gunstig som den, virksomhederne i de geografiske områder, der konkurrerer med EU, har. Det nuværende patentsystem lider af to svagheder. Det er dyrere end de eksisterende patentsystemer uden for Fællesskabet, hvilket begrænser SMV'ernes mulighed for at anvende det. Systemet er også ufuldstændigt, idet Luxembourg-konventionen om EF-patenter af 1989, som skulle have skabt et enhedspatent, ikke er trådt i kraft. Nu er tiden inde til at gøre noget ved disse svagheder.

Dette forslag tager sigte på at sikre Fællesskabet en større andel af det stigende antal patenterede opfindelser i hele verden, idet denne andel i den senere tid er blevet væsentligt formindsket.

Endvidere blev der på Det Europæiske Råds møde i Lissabon den 23. og 24. marts 2000 peget på vigtigheden af at belønne nyskabende ideer ved at indrømme industrielle ejendomsrettigheder, især i form af patenter. Med henblik herpå opfordrede Det Europæiske Råd Rådet og Kommissionen til i samarbejde med medlemsstaterne at sikre, at EF-patentsystemet blev realiseret inden udgangen af år 2001. EU vil således være sikret en EF-patentbeskyttelse, der er tilgængelig, overkommelig i pris og konkurrencedygtig.

5. *Indeholder forslaget foranstaltninger, der tager højde for SMV'ernes særlige situation (lempeligere eller særlige krav osv.)?*

Forslaget indeholder ingen specifikke foranstaltninger for SMV'er. Men de bestemmelser, der er foreslået, forventes at gøre det væsentligt billigere at opnå et patent, der dækker hele Fællesskabets område.

HØRING

6. *Liste over organisationer, som er hørt om forslaget, og en kortfattet redegørelse for deres væsentligste synspunkter.*

Det foreliggende forslag er resultatet af en omfattende høringsproces, der blev iværksat som led i handlingsplanen til fordel for enhedsmarkedet (Det Europæiske Råds møde i Amsterdam i juni 1997) og for at følge op på grønbogen af 24. juni 1997 "Patentering som innovationsfremme". Den 25. og 26. november 1997 tog Kommissionen initiativet til at arrangere en høring af de berørte kredse, som klart udtalte sig til fordel for et enheds-EF-patent. EF-patentet skulle helst indføres ved en forordning i lighed med forordningen om EF-varemærker fra 1994. Kommissionens meddelelse af 5. februar 1999 om opfølgningen af grønbogen indeholdt en detaljeret oversigt over høringen. Det skal bemærkes, at opfinderne, industrien og især SMV'erne har udtrykt glæde over den anbefalede model, som skal gøre patentet mere tilgængeligt, overkommeligt i pris og således også mere konkurrencedygtig.